

Tõrva Gümnaasiumi arengukava

2015-2018

Tõrva Gümnaasium

Sisukord

1. Sissejuhatus	2
2. Kooli ajalooline kujunemine ja roll piirkonnas.....	2
2.1. Kooli ajalooline kujunemine.	2
2.2. Kooli roll piirkonnas.....	4
3. Ülevaade hetkeolukorrast.....	4
3.1 Omanik	4
3.2 Õpilased.....	4
3.3 Tõrva Gümnaasiumi struktuur ja koosseisud.	8
3.4 Pedagoogiline personal.....	9
3.5 Tunnijaotusplaani.....	10
3.6 Hooned	14
3.7 Infotehnoloogia hetkeolukord.....	16
3.8. Turvalisuse tagamine koolis.	18
4. Kooliarenduse valdkonnad.....	19
4.1 Kooli missioon	19
4.2 Kooli visioon.....	20
4.3 Kooliarenduse valdkondade hetkeseis ja arendusvõimalused (tuginedes sissejuhatuses toodud lähtedokumenditele)	20
5. Tegevuskava aastateks 2015-2018	47

1. Sissejuhatus

Tõrva Gümnaasiumi arengukava on dokument, mis vastavalt seadusele määrab ära kooliarenduse põhisuunad ja valdkonnad, tegevuskava kolmeks aastaks ning arengukava uuendamise korra. Tõrva Gümnaasiumi arengukava lähtub PISA 2012 tulemustest, 2012-2013 aastatel koolis läbiviidud rahulolu-uuringu tulemustest, koolitöötajatega läbiviidud SWOT-analüüsi tulemustest, Tõrva Gümnaasiumi põhimäärusest, Valga maakonna arengustrateegiast „Valgamaa 2020“, Valgamaa koolivõrgu arengukavast 2014-2020 ja Tõrva linna arengukavast.

2. Kooli ajalooline kujunemine ja roll piirkonnas.

2.1. Kooli ajalooline kujunemine.

20. sajandi algul sai Tõrva asula ümbruskonna vaimse elu keskuseks. Tõrvas oli sel ajal küll kaks algkooli (nn Linsi kool ja kirikukool), kuid tekkis vajadus keskkõppeasutuse järele. Selle ellukutsumiseks asutati 1914. a Tõrva Kõrgema Neljaklassilise Algkooli Avamise ja Toetamise Selts. Selts otsustas 17. oktoobril 1917. a omal jõul erakooli avada. Ajalehtede kaudu otsiti koolile juhatajat ja õpetajaid. 15. novembril 1917. a avati pidulikult oma kool. Kooli õppekava muudeti nii, et kool sarnanes keskkooli algastmega. Peagi kasvas kool üle keskkooliks. 1920. aastal valiti kooli juhatajaks Madis Reisenbuk, kes oma ametisoleku aja vältel suunas energiliselt kooli arengukäiku. Tänu temale leiti uue koolihoone jaoks looduslikult väga sobiv koht Õhne jõe ja Vanamõisa järve vahelisel alal. Uue koolihoone nurgakivi pandi 16. juulil 1922. a. 1922. aastal sai kool avaliku kooli õigused ja nimetati Tõrva Reaalgümnaasiumiks. 1924. aastal jõuti niikaugemale, et õpilased võisid üürimajadest uude seitsme klassiruumiga koolimajja sisse kolida. 1924/25 õ.-a loodi koolis nii reaal- kui humanitaarharu ja kool nimetati ümber Tõrva Gümnaasiumiks. Aastatel 1937-38 toimus koolimaja ulatuslik ümberehitus. Ehitati välja kolmas korrus, trepikojad, võimla ja abiruumid. Nõukogude võimu kehtestamiseni võeti õpilasi kooli vastu katsetega. 1940. aastal kaotati Nõukogude okupatsiooni poolt haruõpe, kool muudeti keskkooliks ja kõik keskharidust taotlevad noored võeti kooli vastu. Kõikides klassides hakati kohustuslikus korras õpetama vene keelt. 1943. aastal muudeti koolimaja saksa sõjaväehaiglaks ja paljud klassid paigutati üürimajadesse.

Sõjajärgsetel aastatel töötas Tõrva Keskkool 8-klassikomplektilisena. 1. septembril 1952. aastal liideti kooliga Tõrva linna 6-klassiline algkool. Terava ruumipuuduse tõttu hakkas kool töötama kahes majas (Männiku ja Puiestee tänavas). Seoses õpilaspere kasvamisega ja koolide üleminekuga ainekabinetsüsteemile jäid needki ruumid kitsaks.

60. aastatel taheti võimude poolt muuta keskkool tööstuskooli sarnaseks õppeasutuseks. 1963/64. õppeaastal õpetati koolis traktorist-masiniste, aednik-brigadire, ehitaja-maalreid, müüjaid ja piimandustöölisi-laborante. Kauaoodatud juurdeehitust Puiestee tänavale alustati alles 20. märtsil 1975. a. Juurdeehitus valmis 1979. aastal ja andis koolile juurde 19 õpperuumi ja söökla. Valmis uus katlamaja ja alajaam. 1985. a alustas Tõrva Keskkooli ruumide baasil tööd Tõrva Lastemuusikakool. 1991. a valmis vana staadioni (rajatud 1950. a) asukohta asfaltkummi kattega staadion. Samal aastal läks käiku kooli esimene arvutiklass. Taas avati haruõpe. 1995. aastal ennistati koolile endine nimi – Tõrva Gümnaasium. 1999. aastal võttis Tõrva Linnavolikogu vastu põhimõttelise otsuse ühendada Patküla Põhikool Tõrva Gümnaasiumiga. Otsuses seisis lisaklauslina, et ühendamise teostub peale juurdeehituse valmimist Tõrva Gümnaasiumi juurde. Tõrva Gümnaasiumis valitsev suur ruumipuudus ei võimaldanudki muud lahendust. 2000. aastal valmis juurdeehituse projekt ja lootuses ehituse valmimisele 2-3 aasta jooksul lõpetati 1. klasside vastuvõtt Patküla kooli. Juurdeehituse rahastamine kulges suurte raskustega ja 2003. a sügisel seisti fakti ees, et koolide ühendamine tuleb läbi viia olemasolevate ruumide baasil. 2003/2004 õppeaasta oli ruumipuuduse tõttu koolile erakordselt raske, kuid helgema tuleviku lootuses elati see aeg õnnelikult üle. 01.septembril 2004. a avati lõpuks juurdeehituse esimene järk. Kool sai juurde veel avara raamatukogu, 63-kohase auditooriumi, arvutiklassi, õpilasmavalitsuse ruumi, kohviku ja 10 ainekabinetti. Lisaks tööruumid sotsiaalpedagoogile, logopeedile ja õpetajatele. Seoses Eesti astumisega Euroopa Liitu ja uute erinevate rahastamisallikate avanemisega muutus võimalikuks kogu juurdeehituse kiire lõpetamine. Juurdeehituse teine järk, mida põhiliselt rahastati Euroopa Regionaalarengu Fondist, lõpetati ehituslikult 2005. a kevadel ja avati pidulikult 01. septembril 2005. a. Juurdeehituse selles osas paiknevad poiste ja tütarlaste tööõpetuse ruumid, suur spordisaal, jõusaal, lauamängude saal, aeroobikasaal, spordisaalide riietusruumid ja abiruumid.

2.2. Kooli roll piirkonnas.

Tõrva Gümnaasium on kogu Helme-Tõrva ja praegust haldusjaotust järgides ka Põdrala valla piirkonna ainuke gümnaasium. Ka Hummuli valla põhikooli lõpetanud on jätkanud peamiselt oma haridusteed Tõrva Gümnaasiumi gümnaasiumiastmes. Valga maakonnas on kolm selgelt väljendunud tõmbekeskust: Valga, Otepää, Tõrva. Kõike kolme iseloomustab võrreldes teiste omavalitsustega enim väljaehitatud infrastruktuur ja elujõuliste ajalooliste gümnaasiumite olemasolu. Kõikidesse nendesse gümnaasiumitesse on viimastel aastatel ka investeeritud olulisi summasid. Valgamaa koolivõrgu arengukava 2014-2020 konstateerib Tõrva head hariduskuvandit mis, mõeldes maakonnale tervikuna, ei vaja institutsionaalseid hariduse ümberkorraldusi, sest on ühe üldhariduskooliga, mis pakub üldkeskharidust ka põhikoolidega naaberomavalitsustele. Ka Valga maakonna arengunõukogu protokollilise otsusega 01.12.2014 „ Arengustrategia Valgamaa 2020“ alajaotuses „ Haritud Valgamaa“ on fikseeritud Tõrva Gümnaasiumi kui piirkonna keskse kooli olulisus gümnaasiumihariduse andmisel. Nendest lähtuvalt on oluline kõigi piirkonna kohalike omavalitsuste koostöö kooli arendamisel nii õppeprotsesse kui ka materiaalsel baasi puudutavates küsimustes.

3. Ülevaade hetkeolukorrast.

3.1 Omanik

Tõrva Gümnaasiumi omanik on Tõrva linn. Teised omavalitused, kelle lapsed käivad Tõrva Gümnaasiumis osalevad kohamaksude kaudu kooli finantseerimisel. Kohamaksud teistelt omavalitsustelt laekuvad korrapäraselt. Lisainvesteeringuid piirkonna vallad oma eelarvest leidnud pole.

3.2 Õpilased

2015. aasta 01. septembri seisuga oli Tõrva Gümnaasiumis 22 klassikomplekti 428 õpilasega. Õpilaste enamiku moodustavad Tõrva linna ja Helme valla lapsed.

Tabel 1. Õpilaste arv omavalitsuste lõikes 01.09.2015 (sulgudes arvud ja protsendid 01.09.2009. a).

Omavalitsus	Õpilasi	%	Omavalitsus	Õpilasi	%
Tõrva linn	254 (280)	59,3 (53,3)	Puka vald	4(2)	0,9 (0,4)
Helme vald	134 (183)	31,3 (34,9)	Tallinn	1(1)	0,2 (0,2)
Põdrala vald	23 (36)	5,4 (6,8)	Valga	2(0)	0,5 (0)
Hummuli vald	9 (22)	2,10 (4,2)	Tarvastu vald	1(0)	0,2 (0)

Lähtudes ülalolevast tabelist ja võrreldes eelmise arengukava aluseks olnud (01.09.2009. a) õpilaste arvuga, on õpilaste arv olulisel määral vähenenud (96 õpilase võrra). Klassikomplekte on ühe võrra vähem. Kui eelmise arengukava tegemise hetkel oli õpilaste arvu vähenemine toimunud eelkõige Tõrva linnast pärit õpilaste arvel, siis täna on hoopis teine situatsioon. Tõrva linnast pärit õpilaste arv on vähenenud kõigest 26 õpilase võrra ja Tõrva õpilaste osakaal on suurenenud 6 % võrra. Kõige rohkem on absoluutarvudes vähenenud Helme vallast pärit õpilaste arv. Vähenenud on ka Hummuli vallast ja Põdrala vallast pärit õpilaste arv. Ilmselt on see osaliselt tingitud maal elavate inimeste liikumisest linna, teenustele lähemale. Hummuli valla õpilaste arv kasvas mingil perioodil gümnaasiumiastmesse õppima asujate arvel. Praktiliselt kõik viimastel aastatel Hummuli Põhikooli lõpetanud gümnaasiumipotentsiaaliga õpilased on jätkanud oma haridusteed Tõrva Gümnaasiumis. Head reklaami on teinud õpilased ise ja ka kool on igal kevadel kutsunud Hummuli õpilasi kooliga tutvuma. Paraku tänaseks päevaks on neli aastat tagasi gümnaasiumiastmesse õppima asunud õpilased juba kooli lõpetanud ja õpilaste arvu üldine vähenemine on vähendanud oluliselt ka gümnaasiumipotentsiaaliga õpilaste arvu kõikides maakoolides. Tõusnud on Puka vallast pärit õpilaste arv, kuid siin on tegemist lihtsalt ühe suure pere laste õppima asumisega Tõrva Gümnaasiumi. Kooliastmete kaupa võrreldes on endiselt kõige arvukamalt õpilasi III kooliastmes (allolev tabel).

Tabel 2. Õpilaste arv kooliastmete kaupa.

Õppeaasta	Kokku	I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste	Gümnaasium
2003/04	745	126	206	291	122
2004/05	706	115	164	292	136
2005/06	673	114	166	237	155
2006/07	652	114	151	213	174
2007/08	597	108	130	187	172
2008/09	542	102	129	180	131
2009/10	525	105	122	163	135
2010/11	483	99	113	151	120

2011/12	499	103	119	151	126
2012/13	467	98	126	134	109
2013/14	453	116	109	140	88
2014/15	449	117	114	137	86
2015/16	428	118	109	130	71

Tabel 3. Õpilaste jätkamine TG gümnaasiumiastmes.

Aasta	TG-s põhikooli lõpetanuid	TG-s jätkajate %	10. kl TG-st arv	%	10.kl. mujalt arv	%	10.kl. kokku
2005	99	52,5	52	81,3	12	18,7	64
2006	78	65,3	51	81,0	12	19,0	63
2007	74	64,8	48	81,4	11	18,6	59
2008	53	47,1	25	71,4	10	28,6	35
2009	62	69,4	43	78,2	12	22,8	35
2010	59	59,3	35	77,8	10	22,2	45
2011	50	64,0	32	82,1	7	17,9	39
2012	52	51,9	27	81,8	6	18,2	33
2013	40	57,5	23	92,0	2	8,0	25
2014	49	61,2	30	81,1	7	18,9	37
2015	37	48,6	18	81,8	4	18,2	22

Nagu tabelist 2 näha on õpilaste arvu tippaeg Tõrva Gümnaasiumis jäänud seljataha. See jäi 2003/2004 õppeaastasse kui Patküla Põhikool liideti lõplikult Tõrva Gümnaasiumiga. Globaalses mõttes oli siis tegemist „laulva revolutsiooni“ lastega ja see ajastu lõppes 2007.-2008. aastal kui aastatel 1988-1989 sündinud lapsed lõpetasid gümnaasiumi. Edasi on sündivuse näitajad piirkonnas, nagu kogu Eestiski, pidevalt kahanenud. Esimese kooliastme õpilaste arv ei tõuse ega lange oluliselt ka lähemas tulevikus, jäädes 100-120 õpilase vahele sõltuvalt sündivusest konkreetsel aastal. See aga tähendab seda, et õpilaste arv võib veelgi veidi väheneda, sest põhikooli lõpetajate arv on vähemalt lähiaastatel pisut suurem koolituliijate arvust. Väga palju oleneb ka sellest, kui palju õpilasi tuleb teistest koolidest õppima n.ö vaheklassidesse ja milliseid otsuseid üleüldse tehakse ümbruskonna koolide osas. Kõige suurem langus on toimunud põhikooli kolmandas astmes (rohkem kui poole võrra) ja vaadates teise kooliastme arve on trend veel mõnda aega jätkuv. Kõik see on toonud kaasa ja toob ka lähemas tulevikus paratamatult kaasa gümnaasiumiastme õpilaste arvu jätkuva vähenemise. Põhikooli lõpetajatest jätkab olenevalt aastast ca 50-65% õpilastest õpinguid gümnaasiumiastmes. Stabiilselt omakorda ligi 80% gümnaasiumiastmes jätkajatest teeb seda omas koolis s.o Tõrva Gümnaasiumis. Teades neid arve saab põhikooli lõpetajate arvu teades prognoosida 10. klassis õppima asujate arvu. Reeglina jääb see lähemas tulevikus kuskile

kahekümne viie õpilase kanti. Võrreldes varasemate aastatega on praktiliselt kokku kuivanud Tõrva Gümnaasiumi „tagamaa“ piirkonna põhikoolide näol. Varasematel aastatel moodustasid mujalt tulnud õpilased 10. klassi õpilaste arvust ca 25% (parematel aegadel kolmandiku). Tänaseks on võrreldes varasemaga olulisel määral langenud ka kõigi piirkonna põhikoolide õpilaste arv. Lisaks õpilaste arvu vähenemisele on vähenenud gümnaasiumi potentsiaaliga õpilaste arv nende hulgas. Sageli tullakse Tõrva Gümnaasiumi ära juba varem, enne põhikooli lõpetamist. Sügisel 2013. a 10. klassis alustanutest oli mujalt pärit õpilasi ainult kaks õpilast s.o 8%. 2014. a sügisel oli see arv siiski juba 6 ja 2015. aastal 4 õpilast, mis oleks niiviisi jätkudes positiivne areng. Mujalt pärit õpilaste arvu kasvule aitas kaasa ka kooli aktiivsem reklaamimine ja üldiselt hea maine maakonnas. Tõrva Gümnaasiumi 10. klassis alustasid 2013. aastal teiste hulgas näiteks õpinguid ka kaks väga heade hinnetega Valga Põhikooli lõpetanut. Õnneks on viimastel aastatel sündivus olnud suhteliselt kõrge ja stabiilne, mille tagajärjel on püsinud stabiilne ja koguni tõusnud õpilaste arv I kooliastmes. See lubab edaspidi loota ka teatud stabiilsust teistes kooliastmetes. Seda juhul, kui Tõrva linna elanikke arv jätkuvalt oluliselt ei vähene ja lastega pered siit ei lahku. Järjest raskem on siiski prognoosida I klassi astujate arvu. Sünnitoetuste erinevused omavalitsuste lõikes on toonud kaasa sündide registreerimise seal, kus tegelikult alaliselt ei elata ja nii läheb ka laps esimesse klassi kuskil mujal. Järjest rohkem tuleb arvestada rännetega. Prognoosi koostamisel on püütud sellega arvestada. Ka ei oska prognoosida võimalikke muudatusi piirkonna haridusvõrgus.

Tabel 4. I klassi astujate arvu prognoos

Õppeaasta	Õpilaste arvu prognoos (tegelikkus)	Sünnid
2010/11	26 (30)	2005 33
2011/12	46 (43)	2006 42
2012/13	38 (28)	2007 30
2013/14	46 (42)	2008 42
2014/15	37 (42)	2009 30
2015/16	47 (35)	2010 28
2016/17	35	2011 26
2017/18	34	2012 26
2018/19	32	2013 26

(Esimesel kuuel real eelmise arengukava prognoos ja sulgudes tegelik I klassi astujate arv.)

Tabel 5. Tõrva Gümnaasiumi õpilaste arvu prognoos 2017/18 õppeaastani.

Õppeaasta	Õpilaste arvu prognoos (tegelikkus)
2005/06	675 (673)
2006/07	640 (652)
2007/08	616 (597)
2008/09	585 (542)
2009/10	560 (525)
2010/11	489 (483)
2011/12	480 (499)
2012/13	485 (467)
2013/14	470 (453)
2014/15	450 (449)
2015/16	440 (428)
2016/17	460
2017/18	450

Sellega peaks olema õpilaste arvu madalseis saavutatud ja peaks algama õpilaste arvu stabiliseerumine või mõnel aastal väike kasv, sest kooli tulevate laste arv ei ole enam kordades väiksem põhikooli või gümnaasiumi lõpetajate arvust. Õpilaste arvu prognoosi juures ei ole arvestatud ümbruskonna koolides toimuvaid protsesse. Võimaliku koolivõrgu korrastamise tõttu ümbruskonna valdades võib toimuda mõningane õpilaste arvu muutus kasvu suunas. See ei saa olla siiski oluline, sest õpilaste arv piirkonna koolides on juba praegu väike ja kahaneb tulevikus veelgi.

3.3 Tõrva Gümnaasiumi struktuur ja koosseisud.

Ametikoha nimetus	Ametikohtade arv
Direktor	1,0
Õppealajuhataja	1,0
Õpetaja	36,46
Sekretär	1,0
Majandusjuhataja	1,0
Infojuht	1,0
Kasvataja	2,66
Ringijuht	2,09
Logopeed	1,0
Psühholoog	1,0
Sotsiaalpedagoog	1,0
Huvijuht	1,0
Raamatukoguhoidja	1,0
Õppesõidu instruktor	1,0
Koristaja	11,33
Majahoidja	1,0
Riietehoidja	1,0
Kokku ametikohti	65,54

Hetkel on kõik vajalikud ametikohad täidetud ja uusi ametikohti plaanis luua ei ole. Seoses õpilaste arvu vähenemisega väheneb igal aastal teatud määral õpetajate ametikohtade arv.

3.4 Pedagoogiline personal

Momendil on Tõrva Gümnaasium kvalifitseeritud pedagoogilise kaadriga üldiselt kindlustatud. Pedagooge töötab koolis 42 ja õpetajaid, kes tegelevad ainult õppetundide andmisega on 36. Pedagoogidest on ainult ühel õpetajal pedagoogiline keskeriharidus, ülejäänud on saanud pedagoogilise kõrghariduse. Võrreldes varasema ajaga on põhiainete õpetajate tunnikoormus seoses õpilaste arvu vähenemisega normaliseerunud. Õpilaste arvu edasisel vähenemisel napib või hakkab nappima koormust õige mitme aine õpetajal. Mõne põhiaine puhul ei ole välistatud oht, et vähese tunnikoormuse tõttu ei õnnestu leida lahkuvale õpetajale väärilist asendajat. Nooremaid õpetajaid on suunatud õppima täiendavaid erialasid, et luua eeldused koormuse tõstmiseks mitme erineva õppeaine õpetamise näol, seda kasvõi pensionile minevate vanemate õpetajate asemel. Üldiselt võib olukorda pidada rahuldavaks ja seda eelkõige selle tõttu, et õpilaste arvu vähenemist ette prognoosides ei loodud ajutiseks lahenduseks juurde õpetajate ametikohti, vaid hajutati koormus õpetajaskonna vahel ära.

Tõrva Gümnaasiumis töötavad reeglina staažikad oma ainet hästi tundvad ja õpetavad õpetajad. See on ühest küljest tugevus, kuid kahtlemata oleks tore kui tabelite esimestes ridades oleks ka veidi suuremad arvud. Kõige suurem protsent õpetajatest on siiski kõige paremas õpetajaeas. Sellele vaatamata on lähiajal ette näha ka põlvkondade vahetust, kuigi see ei tohiks olla eesmärgiks omaette. Kooli pedagoogide töö on olnud tulemuslik. Seda iseloomustavad head õppeedukuse kvaliteedi näitajad ja edukas esinemine olümpiaadidel. Tõrva Gümnaasiumi õpilaste tasemetööde, põhikooli lõpueksamite ja riigieksamite tulemused on reeglina üle vabariigi keskmise.

Tabel 6. Õpetajate vanuseline jaotus

Vanus aastates	Arv	%
kuni 25	0 (0)	
26-35	2 (1)	5,6 (2,5)
36-45	3 (16)	8,3 (40,0)
46-55	19 (14)	52,7 (35,0)
56-63	7 (7)	19,5 (17,5)
üle 63	5 (2)	13,9 (5,0)

Keskmine vanus 51,7 (48,2) aastat, pensionäre 6 (4).

Tabel 7. Tõrva Gümnaasiumi õpetajate jaotus staaži järgi.

Staaž aastates	Arv	%
0-2	0	-
2-5	0	-
5-8	0	-
8-11	1 (2)	2,8 (5,0)
11-15	2 (2)	5,6 (5,0)
üle 15	33 (36)	91,6 (90,0)

Tabel 8. Õpetajate jaotus hariduse järgi.

Haridustase	Arv	%
Kõrgem	36 (37)	100,0 (92,5)
Kesk-eri	0 (3)	0,0 (7,5)

(Tabelite sulgudes olev arv näitab eelmise arengukava andmeid)

3.5 Tunnijaotusplaan

Tõrva Gümnaasiumi õppesuunad on põhikoolis määratud kooliastmeti õppeainete süvendatud õpetamise kaudu. Süvendatud õpetamine toimub lisatundide kaudu. Tõrva Gümnaasiumi õppekava tunnijaotusplaanis on toodud lisaks riikliku õppekava kohustuslikele tundidele lisatunnid. Lisatundidega ei kaasne riiklikus õppekavas esitatud õpitulemustele ja õppesisule täiendavaid õpitulemusi ja õppesisu. Lisatunnid võimaldavad klassi- ja aineõpetajatel õpitulemuste saavutamiseks vajalike meetodite kaudu pöörata süvendatud tähelepanu üld- ja valdkonnapädevuste saavutamiseks.

I kooliastme lisatunnid on eesti keeles, inglise keeles, matemaatikas, kehalises kasvatuses ja valikaines.

II kooliastme lisatunnid on matemaatikas, inglise keeles, B-võõrkeeles, ajaloos, kunstiõpetuses informaatikas ja valikaines.

III kooliastme lisatunnid on bioloogias, informaatikas ja valikaines.

Tõrva Gümnaasiumis kujundab õpilane valikainete kaudu endale ise õppesuuna.

Õppesuunad on loodussuund (rõhuga reaal- ja loodusainetel) ja sotsiaal-humanitaarsuund (rõhuga sotsiaal- ja humanitaarainetel). Suunad ei ole rangelt iseseisvad, vaid pigem omavahel integreeritud ehk siis õpilane saab vabalt valida vastavalt oma huvidele aineid nii loodus- kui ka sotsiaal-humanitaarsuunast ja seda kogu õpinguaja jooksul. Lisaks saab valida vabade valikainete hulgast (näiteks maalikursus, peotants, kokandus jpt). Vabade valikainete loetelu on muutuv ja sõltub õpilaste huvist, kooli materiaalsetest võimalustest ja õpetaja olemasolust. 12. klassi lõpus tuleb õpilasel

teha koolieksam, valides loodussuuna eksami (bioloogia, geograafia, füüsika, keemia) ja sotsiaal-humanitaarsuuna eksami (ajalugu, kirjandus, kunst, ühiskonnaõpetus) vahel.

Kohustuslike kursuste arv on õppeaineti esitatud Tõrva Gümnaasiumi õppekava tunnijaotusplaanis (allpool olev tabel).

Tõrva Gümnaasiumi tunnijaotusplaan	I kooliaste					II kooliaste					III kooliaste					Gümnaasium				
	kohustuslikud tunnid	lisatunnid	1.klass	2.klass	3.klass	kohustuslikud tunnid	lisatunnid	4.klass	5.klass	6.klass	kohustuslikud tunnid	lisatunnid	7.klass	8.klass	9.klass	kohustuslikud kursused gümnaasiumis	lisakursused (kooli valik)	10.klass	11.klass	12.klass
eesti keel	19	1	7	6+ 1	6	11		5	3	3	6		2	2	2	6	2	2	2+1	2+1
kirjandus						4			2	2	6		2	2	2	5	1	1+1	2	2
A-võõrkeel (gümn B2 tase)	3	1			3+ 1	9	2	3+ 1	3+ 1	3	9		3	3	3	5	7	2+2	1+3	2+2
B-võõrkeel (gümn B1 tase)						3	1			3+ 1	9		3	3	3	5	1	2	2	1+1
matemaatika (gümn lai või kitsas kursus)	10	4	3+ 1	3+ 2	4+ 1	13	2	4+ 1	4+ 1	5	13		5	4	4	14/8	1	5/3	5/3	4+1/ 3
loodusõpetus	3		1	1	1	7		2	2	3	2		2							
inimeseõpetus	2			1	1	2			1	1	2		1	1		1				1
usundiõpetus või rütmika		1		0+ 1			1		0+ 1			1			0+ 1					
karjääriõpetus või usundiõpetus																				
geograafia (sh loodus- ja inimgeograafia)											5		1	2	2	3		1	1	1
bioloogia											5	1	1+ 1	2	2	4		0	2	2
keemia											4			2	2	3	1	2	1+1	0
füüsika											4			2	2	5		2	2	1
ajalugu						3	1		1+ 1	2	6		2	2	2	6		2	2	2
ühiskonnaõpetus						1				1	2				2	2			1	1
muusika	6		2	2	2	4		2	1	1	3		1	1	1	3		1	1	1
kunst						3	1	1+ 1	1	1	3		1	1	1	2	1	1	1	0+1
tööõpetus																				
kunst ja tööõpetus (käeline tegevus I kooliastmes)	9		3	3	3															
käsitöö, kodundus, tehnoloogiaõpetus						5		1	2	2	5		2	2	1					

kehaline kasvatus	8	1	2+ 1	3	3	8		3	3	2	6		2	2	2	5	1	2	1+1	2
informaatika (gümnaasiumis matemaatika toetuseks)							2	0+ 1	0+ 1			2	0+ 1	0+ 1		0	3	0+1	0+1	0+1
kursus "Uurimistöö alused"																0	1	1		
kursus "Arvuti kasutamine uurimistöös"																0	1		1	
suuna- ja vabad valikkurused																		7/9	3/5	6/8
KOKKU	60	8	20	23	25	73	10	25	28	30	90	4	30	32	32	63/5 7		35	35	35
kokku ilma valikaineteta			18	19	23			21	23	29			28	31	31					

3.6 Hooned

Kooli hoonetekompleks koosneb kolmel eri ajastul ehitatud õppehoonest. Erinevaid õppehooneid nimetatakse vastavalt A, B ja C majadeks. A-majas, mis valmis praegusel kujul 1938. a ja kus töötavad algklassid on kasulikku pinda 1600 m². B-majas, mis valmis juurdeehitusena 1979. a on kasulikku pinda 3650 m². C-majas, mis valmis juurdeehitusena lõplikult 2005. a on kasulikku pinda 4500 m². Kõik õppekorpused on omavahel ühendatud ja moodustavad siseõue.

Suuremat renoveerimist vajab A- maja. Puudub sundventilatsioon. Kaasajastamist ja väljavahetamist vajab elektrisüsteem (juhtmestik, kilbid). Amortiseerunud on koridoride ja klassiruumide põrandad, suuremat või väiksemat remonti vajavad ka koridoride laed ja seinad. Siiani on A-majas välja vahetatud kogu küttesüsteem, kõik aknad ja välisüksed. A-maja energiasäästu tööde tegemiseks sai kool 1,6 miljonit krooni PHARE programmist. Kultuuriministeeriumi hasartmängumaksu vahenditest vahetati välja A-majas asuva aula ja aula lava põrandad, varustati lava elementaarsete lavaseadmete ja valgustusega, remonditi kõik abi- ja riietusruumid, garderoobid. Lisaks osteti 300 uut pehmet omavahel ühendatavat tooli. Kõik need tööd teostati 2006. a suvel. Viimastel aastatel on igal suvel remonditud kahe klassi kaupa kõik klassiruumid. Endiseks on jäänud ainult klassiruumide põrandad. B-majas on vahetatud aknad ja kaasajastatud soojasõlm. 2006. a suvel laiendati ka B-maja fuajeed. Ehitati kaks uut sissepääsu ja täiesti uued garderoobid ehitati välja 0-korrusele. Endiste garderoobide kohale paigutati koolikapid ja sisustati ruumid kooli muuseumile. 2008-2009. a vahetati etapiviisiliselt välja B-maja kõigi kolme korruse koridoride ja klassiruumide põrandad. Remonditi kapitaalselt kõik klassiruumid, vahetati välja tahvlivalgustid ja kõikidesse klassiruumidesse soetati täiesti uus mööbel. 2009. a suvel soojustati B-maja otsaseinad ja toimus kapitaalne remont kooli sööklas. 2011. a teostati kapitaalne remont söökla köögiosas ja abiruumides ning paigaldati kõikidesse ruumidesse sundventilatsiooni süsteemid. B-majas puudub klassiruumides ja koridorides endiselt sundventilatsioon. Kütteradiaatoritele B- maja koridorides ja trepikodades paigaldati 2013. a suvel termostaadid, mis võimaldavad vähendada ülekütmisega seotud küttekulu B- maja siseõuepoolses osas. Siiski tarbivad A ja B- maja väga palju soojusenergiat ja selle kogus on ligemale kaks korda suurem C- majale kuluvast soojusenergiast. Majad (eriti B-maja) vajavad küttekulude allaviimiseks fassaadide soojustamist.

Kooli ruume kütab koolile kuuluv katlamaja. Katlamaja renoveeriti kapitaalselt 2013. a märtsist novembrini. Katlamajja paigaldati uus hakkepuidul töötav katel ja ehitati endise vedelkütte hoidla asemele hoidla puiduhakke jaoks. Säilis võimalus kütta endiselt ka põlevkiviõliga, sest endised katlad on töökorras alles ja ehitati välja ja sisustati uus küttemahutite hoiuruum. Soojustati maja fassaad ja katus, paigaldati uued katuse ja fassaadikatted. Vahetati välja vanad aknad ja ukSED. Katlamaja renoveerimise töid rahastas Keskkonnainvesteeringute Keskus ja tööde maksumuseks oli 414324 eurot, millest omaosalus moodustas ca 100000 eurot. Katlamaja võimaldab küttekuludelt kokku hoida ca 25% kütteperioodi jooksul. Katlamaja tõrgeteta tööks on sõlmitud operaatorleping firmaga SW Energia Pärnust. Katlamaja kütab ka 24 korteriga elamut, kus enamuses elavad praegused või endised koolitöötajad.

Koolil on oma 300 m suuruse ringrajaga staadion. Staadion vajab renoveerimist.

Tabel 9 Tõrva Gümnaasiumi õpperuumid ja nende pindalad

Jrk nr	Ruumi nr	Ruumi nimetus	Ruumi pindala m ²	Maksimaalne õpilaste arv	Pindala ühe õpilase kohta
1	C035	Tütarlaste käsitöö	87,2	24	3,6
2	C038	Kodundusklass	76,7	24	3,2
3	C040	Metallitöökoda	75,8	24	3,2
4	C043	Puidutöökoda	92,3	24	3,8
5	B101	Bioloogia klass	69,7	36	1,9
6	B105	Tunnirahuklass	40,4	22	1,8
7	B107	Saksa keele klass	55,8	30	1,9
8	B108	Ajaloo klass	55,8	30	1,9
9	B110	Matemaatika klass	55,8	32	1,8
10	C103	Eesti keele klass	55,7	30	1,9
11	C104	Õppeklass	55,7	30	1,9
12	C106	Eesti keele klass	67,2	36	1,9
13	A21	Õppeklass (muusikakool)	69,5	21	3,1
14	A22	Algõpetus	54,0	22	2,5
15	A23	Algõpetus	54,8	18	3,0
16	A24	Algõpetus	53,2	22	2,4
17	B201	Matemaatika klass	69,7	36	1,9
18	B203	Matemaatika klass	55,9	30	1,9
19	B204	Vene keele klass	43,2	24	1,8
20	B206	Vene keele klass	41,4	20	2,0
21	B207	Arvutiklass	55,3	12	4,6
22	B209	Arvutiklass	55,8	18	3,1
23	C201	Inglise keele klass	55,7	24	2,3

24	C203	Inglise keele klass	55,7	24	2,3
25	C204	Inglise keele klass	55,7	24	2,3
26	C206	Füüsikaklass	67,2	36	1,9
27	C207	Auditoorium	113,5	63	1,8
28	C208	Arvutiklass	95,7	24	4,0
29	A31	Õppeklass (muusikakool)	33,8	17	2,0
30	A32	Klassiruum	55,3	19	2,9
31	A33	Klassiruum	56,1	22	2,6
32	A34	Klassiruum	53,2	19	2,8
33	B301	Kunstiklass	69,7	36	1,9
34	B303	Õppeklass	55,9	30	1,9
35	B304	Õppeklass (muusikakool)	43,2	24	1,8
36	B306	Õppeklass (muusikakool)	41,4	20	2,1
37	B307	Õppeklass	55,8	30	1,9
38	B308	Õppeklass	55,3	30	1,9
39	C301	Muusikaklass	79,1	36	2,2
40	C304	Geograafia klass	55,7	32	1,8
41	C306	Keemiaklass	67,2	36	1,9
42	C308	Logopeed	47,6	10	4,8
43		Aula võimla	228		
44		Spordisaal	796		
45		Lauamängude ruum	89,9		
46		Jõusaal	89,9		
47		Aeroobikasaal	89,9		
48		Raamatukogu	257,2		
49		Õpperuumide pindala kokku	4104,6		

Seoses õpilaste arvu vähenemisega ja muusikakooli vajadusega eraldi ruumide järele on hetkel täielikult muusikakooli käsutusse antud ruumid A21, A31, B304, B306. Neljandate klasside tunnid viidi A-majast üle teistesse majadesse ja A- majas paiknevad ainult esimese kooliastme klassid. Ümberpaigutused toimusid ka võõrkeeles kabinettide osas. Täna paiknevad kõik inglise keele klassid kompaktselt C- majas teisel korrusel ja saksa keele klass B-majas esimesel korrusel.

3.7 Infotehnoloogia hetkeolukord

Hetkeseisust (15.04.2014):

Peaaegu kogu kool on kaetud Ethernet CAT5 võrguga. Kaablivõrk ei jõua hetkel veel aulasse ja spordisaali.

Riistvara

Arvutiklassid:

- B208 - 18+1 töökohta, arvutid aastast 2012, klassis on varustatud SMART tahvli, projektori ja võrguprinteriga;
- C208 - 24+1 töökohta, arvutid aastast 2010, klass on varustatud SMART tahvli, projektori ja võrguprinteriga;
- Robootika klass - 10+1 töökohta. Komplekteeritud kasutatud arvutitest aastast 2010. Klassis on ekraan ja projektor.

Ainekabinetid:

Igas ainekabinetis on arvuti kasutamise võimalus. 16 õpetajat kasutavad sülearvutit koos dokkimisalusega. Kogu koolimaja peale on veel 5 klassiruumi, mis pole varustatud projektori või suure ekraaniga televiisor-monitoriga. Lisaks arvutiklassidele on veel üks klassiruum varustatud SMART tahvliga. Ainekabinettides kasutusel olevad arvutid pärinevad erinevatest aastatest- kõige uuemad aastast 2013 ja kõige vanem aastast 2006. Kõikidest ainekabinettidest on võimalik printida oma töid kooli võrguprinteritele. Kuid ainekabinettides on kasutusel ka personaalsed must-valged laserprinterid. Osa personaalseid printereid on vananenud.

Õpetajate toad:

Õpetajate tubades arvuteid ei ole. Seal paiknevad võrguprinterid. On väljatoodud kooli arvutivõrgu pesad, kuhu saab vajadusel ühendada tarvismineva IP-seadme.

Kooli juhatus:

- Kantselei - arvuti aastast 2009, mustvalge laserprinter, värviline multifunktsionaalne printer;
- Direktor – arvuti aastast 2008 ja laserprinter;
- Õppealajuhataja – arvuti aastast 2009, multifunktsionaalne laserprinter;
- Majandusjuhataja – arvuti aastast 2007;
- Sotsiaalpedagoog – arvuti aastast 2006.

Raamatukogu:

Lauaarvuti ja sülearvuti (aastast 2013) laenutustegevuseks, võrguprinter, paljundusmasin. Arvutitega koos soetati ribakoodi lugeja ja tšekiprinter, mis sülearvutiga komplektis võimaldavad õpikute üle arvestuse pidamist otse vaheruumides, õpikuid raamatukokku vedamata. Raamatukogus on ka 5 kasutatud arvutit (toodetud aastal 2010) lugejate töökohaks.

Auditoorium:

Projektor, teler, videomakk, DVD mängija ja püsiarvuti (toodetud aastal 2011). Auditoorium on varustatud ka IP-kaameraga. Kogu auditooriumi lahendus võimaldab lektoril saata pilti seinale nii oma sülearvutist, statsionaarsest arvutist, kui ka telerist ja videomakist. Sisendite vahetamine toimub mõne nupuvajutusega seinal olevast juhtpuldist.

Serveripark:

Kooli serverid tulid kasutusele erinevatel aegadel. Kõige uuem aastal 2010, vanim aastast 1998. Vanemad serverid on kasutusel back-up süsteemis või andmehoidlateks.

Tarkvara

Regulaarselt on uuendatud viirusetõrje tarkvara.

Hooldus on raamatukogu programmil ja tunniplaani koostamise programmil.

Graafika tarkvara on aegunud ja vajab uuendamist.

Kuna Microsoft lõpetas toetuse operatsioonisüsteemile XP on vahetasime välja need arvutid millel Windows 7 või vabavaraline operatsioonisüsteem tööle ei läinud. Operatsioonisüsteemide vahetus tõi kaasa ka selle, et vanematest õpiprogrammidest osa ei tööta.

Inimressurss

Arvutiõpetajad on olemas ja hästi koolitatud. Kõik arvutiõpetajad viivad läbi koolitusi ka teiste koolide õpetajatele ja lapsevanematele. Valdav enamik aineõpetajaid kasutavad arvutit lisaks E-koolile ka tunniandmise protsessis. Pea iga päev toimub 4-5 ainetundi arvutiklassis. Peale arvutiklasside leiavad ainetundides suurt rakendust ka ainekabinettides paiknevad projektorid. See on mõõdetav projektorite töötundides. Lisaks kõigele kasutavad osad õpetajad aktiivselt ka auditooriumi.

3.8. Turvalisuse tagamine koolis.

Kooli ülesanne on tagada õpilase koolis viibimise ajal tema vaimne ja füüsiline turvalisus ja tervise kaitse. Koolis on tagatud järelevalve õpilaste üle kogu koolipäeva vältel. Koolis on välja töötatud kodukord, mis peab tagama kõigi hoonetes ja territooriumil viibivate inimeste vaimse ja füüsilise turvalisuse ning tervise kaitse. Kaasõpilaste terroriseerimine ja alandamine on seadustes ettenähtud korras karistatav. Vaimset ja füüsilist turvalisust ohustavatest juhtumitest on õpilased ja koolitöötajad kohustatud teavitama kooli juhtkonda, vajadusel politseid.

Kooliteel vastutab lapse turvalisuse eest lapsevanem. Kool pakub vajaduse või nõudluse korral lapsevanemale vastavasisulisi koolitusi. Koostöös maanteeameti ja politseiga viiakse läbi liiklusalaseid koolitusi erinevatele klassidele vastavalt õpilaste eale aktuaalsetel teemadel. Kolmandates klassides töötavad liiklusringid, mille eesmärk on valmistada õpilasi ette jalgratturi eksamiteks, Eksamid jalgratturi juhiloa omandamiseks toimuvad õppeaasta lõpul ja eksamid viiakse läbi koostöös politseiga.

Tõrva Gümnaasiumi territoorium on vastavate siltidega tähistatud, osaliselt välikaameratega turvatud, puhas, turvaline ja pimedal ajal valgustatud ala. Kooli territooriumil on keelatud suitsetamine, alkohoolsete jookide ja muude keelatud mõnuainete tarbimine. Mootorsõidukitega liiklemine ja parkimine toimub vastavalt liiklust korraldavatele liiklusmärkidele. Jalgratastele on olemas jalgrattahoidjad.

Tõrva Gümnaasiumi hooned ja õpperuumid vastavad tervisekaitse nõuetele. Õpilaste ja koolitöötajate turvalisuse tagamiseks on koolihoone koridorid ja vahetu ümbrus varustatud turvakaameratega. Kaamerate salvestatud materjale kasutatakse ainult kooli kodukorra rikkumiste ja kooli vara kahjustamise avastamiseks ning muude eriolukordade lahendamiseks. Kaamerate salvestatud materjalidele on iseseisev ligipääs ainult direktoril ja infojuhil.

Koolihoone on viidud vastavusse kehtivate tuleohutusnõuetega. Kehtestatud on tuleohutusjuhend, üldkasutatavates ruumides on väljas evakuatsiooniplaanid. Kõik töötajad on instrueeritud tuleohutuse nõuetest ja ohutustehnikast oma tööülesannete täitmise ajal.

Koolis on moodustatud tervisenõukogu. Igapäevaselt töötab koolis medõde.

4. Kooliarenduse valdkonnad

4.1 Kooli missioon

Tõrva Gümnaasiumi kõikide töötajate missiooniks on aidata kaasa isiksuse kujunemisele, kes:

- 1) suhtub heasoovlikult kaasinimestesse, austab nende vabadust ja väärikust;
- 2) soovib ja oskab teha konstruktiivset koostööd;
- 3) toetab aktiivselt ühiskonna demokraatlikku arengut;
- 4) austab ja järgib seadusi, on teadlik oma kodanikukohustustest ja -vastutusest;

- 5) tunneb end oma rahva liikmena, kodanikuna, tunneb end seotuna Euroopa ja kogu inimkonnaga;
- 6) tunneb ja austab oma rahva kultuuri, omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub neisse eelarvamustevabalt ning lugupidavalt;
- 7) hoiab loodust, elab ja tegutseb keskkonda ning loodusressursse säästes;
- 8) usaldab ennast, on väärikas ja enesekriitiline;
- 9) tunneb end vastutavana oma elukäigu eest;
- 10) juhindub oma valikutes ja tegudes eetika alusväärtustest: inimelu pühadus, vägivallast hoidumine, vabadus, õiglus, ausus, vastutus;
- 11) on tundlik esteetiliste väärtuste suhtes, kujundab oma ilumeelt;
- 12) väärtustab terveid eluviise, arendab oma vaimu ja keha;
- 13) mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele;
- 14) püüab mõista asjade tähendust, nähtuste põhjusi ja seoseid, on motiveeritud õppima ja oskab õppida;
- 15) tuleb toime muutuvas õpi-, elu- ja töökeskkonnas;
- 16) mõistab töö vajalikkust inimeste ja ühiskonna arengus; on valmis otsima endale sobivat tööd.

4.2 Kooli visioon

Tõrva Gümnaasium on regiooni hariduskeskuseks - head haridust väärtustav ja võimaldav kool.

4.3 Kooliarenduse valdkondade hetkeseis ja parendusvõimalused (tuginedes sissejuhatuses toodud lähtedokumentidele)

Eestvedamine ja juhtimine   eestvedamine ja juhtimine, sealhulgas strateegiline juhtimine
Tõrva Gümnaasiumi juhtkond on pikaajalise töökogemusega, direktor töötab Tõrva koolis 1989. aastast, direktori asetäitja õppealal Tõrva koolis 2005. aastast. Mõlema juhi elukoht on Tõrva, seega on nad oma paikkonda hästi tundvad inimesed. Juhtkonna vahel on hea koostöö, töövaldkonnad on määratletud, personal teab juhtkonna tööülesandeid ja nende jaotust. Juhtkonnal on kollektiivis suur roll: on positiivse maailmavaatega, innustavad, püüavad

konflikte lahendada valutult. Juhid on kollektiivis nii liidrid kui eestvedajad, kollektiivi poolt hinnatud.

Juhtkond on kooliperele ja lastevanematele kättesaadav, on võimalik suhelda e-maili, e-kooli foorumi, telefoni teel või otsese suhtluse kaudu tööpäeva jooksul. Kontaktandmed on avalikustatud kooli veebilehel. Direktori asetäitjale õppealal, sotsiaalpedagoogile, kooliõele, õpetajate tubadesse ja kehalise kasvatuse kabinetti helistamiseks tuleb helistada kantselei numbril ja sealt toimub kõne suunamine vajalikule telefonile. Majasisene ühendus sisetelefonide kaudu.

Kooli juhtimisse on kaasatud läbi erinevate töörühmade kogu pedagoogiline personal. Koolis töötavad sotsiaalpedagoog, psühholoog, ainekomisjonid (algklassid, eesti keel ja ajalugu, inglise ja saksa keel, vene keel, loodusained, loovained, matemaatika, kehaline kasvatus). Strateegiliste dokumentide väljatöötamisse ja otsustuste tegemisse kaasatakse olulisi huvigruppe, nt hoolekogu, kooli pidaja, kooli õpilasesindus, lapsevanemad. Ettepanekuid juhtkonnale tegevuskavade/arenguplaanide täiendamiseks ja/või muutmiseks võivad teha kõik huvigrupid, õppenõukogu arutab sisulisi küsimusi, võtab vastu otsuseid. Lapsevanemad osalevad arenguveestlustes, teevad ettepanekuid, on õpetajate enesehinnanguleht, kus kajastuvad ka ettepanekud juhtkonnale.

Juhid osalevad ühiskondlikus tegevuses, koolivälises tegevuses. Direktor on linnavolikogu spordikomisjoni esimees, Lions klubi liige, korraldab sporditegevust. Direktori asetäitja õppealal on piirkonna alaealiste komisjoni liige, osales Valgamaa koolivõrgu arengukava 2014-2020 töögrupis. Infojuht oli eelmisel perioodil maakonna ainekomisjoni esimees, rahvatantsujuht. Sotsiaalpedagoog on valla volikogu esimees. Juhid on aramusliidrid. Direktori ja õppealajuhataja aramusavaldusi on avaldatud maakonna lehes, „Õpetajate Lehes“. Direktori asetäitja õppealal kooliteemalisi kirjutisi avaldati regulaarselt kohalikus ajalehes. Praegu edastab ta info regulaarselt kooli kodulehel ja e-kooli materjalides. Õppealajuhataja peab igal aastal 1. klassi tulevatele lastevanematele loengu kooliküpsuse teemal. Direktor ja õppealajuhataja on jaganud oma kogemusi ja tutvustanud Eesti hariduselu ja uuendusi arvukatele kooli külalistele (Läti Valka rajooni direktorid, sõpruslinnade delegatsioonid, teised koolid jne.). Eesti, Läti, Leedu, Venemaa koolide sõprusfestivali raames on tavaürituseks hariduskonverents, kus reeglina direktor esineb ettekandega riigi hariduselu uutest suundadest ja positiivsest kogemusest.

Strateegiline juhtimine vastab Tõrva Gümnaasiumi õppe- ja kasvatustegevuse tulemuslikkuse hindamise kriteeriumidele. On määratud iga õppeaasta prioriteedid. Analüüsitakse kooli põhitegevuste tulemuslikkust lähtudes statistilistest andmetest. Strateegilise juhtimise vahendina kasutatakse ka infotehnoloogilisi vahendeid, nt e-kooli foorumit nii õpetajatele kui klassijuhatajatele.

Arengukava on olemas, kättesaadav. Arengukava ning missiooni ja visiooni väljatöötamisse oli kaasatud pedagoogiline personal, lapsevanemad, pidaja, hoolekogu. Õpetajad on teadlikud missioonist ja järgivad seda. Vastavalt vajadusele korrigeeritakse plaane. Kõik töötajad on teadlikud oma vastutusest ja kohustustest, need on fikseeritud töölepingus, arengukavas, ametijuhendis. Kool on õppiv organisatsioon, kus kõik õpivad. Juhid koolitavad personali ja kolleege, viivad läbi sisekoolitusi. Juhtkond toetab õppimist ja elukestvat õpet, soodustades igati personali koolitust.

Tugevused:

- Kogenud, stabiilne ja erialaselt pädev juhtkond.
- Juhtkond tagab stabiilse ja turvalise töökeskkonna, suhtub lugupidavalt ja toetavalt õpetajatesse.
- Koolis on loodud ja tagatud akadeemiline ja tööine õhkkond.
- Juhtkonnal on personali toetus, kasutatakse demokraatlikku juhtimisstiili, ei sekkuta tarbetult igapäevatöösse.
- Traditsioonide hoidmine.
- Probleeme hästi lahendav õppealajuhataja.
- Puudub poliitika.

Parendusvõimalused

- Õpetajate, õpilaste ja lapsevanemate pidev teavitamine hoolekogu tegevusest.
- Majutusvõimaluste leidmine väljastpoolt piirkonda gümnaasiumisse õppima asuvatele õpilastele.
- Pikaajalise kooli arengukava väljatöötamine, mis paneks paika pikaajalised eesmärgid linna haridusel.
- Meetmete välja töötamine õpilaste arvu stabiilsena hoidmiseks või tõstmiseks.
- Praktikavõimaluste pakkumine tudengitele.

Personalijuhtimine

personalijuhtimine, sealhulgas personalivajaduse hindamine, personali värbamine, kaasamine, toetamine, arendamine, hindamine ja motiveerimine ning personaliga seotud tulemused, sealhulgas personali saavutused, täienduskoolitus, rahulolu, personaliga seotud statistika

Personalivajadust hindab ja selle eest vastutab kooli juhtkond. Jälgitakse kooli arengusuundi, personali vanuselist koosseisu, õpilaste arvu ja personali töökoormust, eelkõige suunatakse vajadusel koolis töötavad õpetajad ümberõppekursustele.

Koolis on stabiilne kaader. Kui lahkutakse, siis seoses elukohavahetusega või pensionile jäämisega.

Õppeaasta jooksul lahkunud õpetajate osakaal õpetajate koguarvust

2009/10		2010/11		2011/12		Eesmärk
Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine	
2,3%	8,8%	1,2%	9,9%	0,7%	10,2%	<10%

Allikas: Eesti Hariduse Infosüsteem (www.ehis.ee)

2012/13 asus tööle uus bioloogiaõpetaja Marge Kaiv, kes tuli meile Otepää Gümnaasiumist.

2013/14 lahkusid seoses pensionile jäämisega Silvi Abolkaln ja Eevi-Eve Valliste. Seoses elukoha vahetusega lahkus töölt Ene Vilipuu.

2014/2015 lahkusid seoses pensionile jäämisega ja muudel põhjustel veel 3 pedagoogi ning kooli asus tööle üks uus õpetaja.

Vaba ametikoha täitmiseks kuulutatakse välja avalik konkurss, kandidaatide sobivust hindab konkursikomisjon, kuhu kuuluvad lisaks direktorile ja õppealajuhatajale hoolekogu liikmed. On küsitud ka personali arvamust, nt direktori asetäitja õppealal konkursi läbiviimisel. Personalivalikul hinnatakse kandidaadi sobivust tööle ka intervjuuga, et saada peale formaalsete näitajate täiendavat teavet pedagoogi kohta.

Pedagooge kaasatakse õppeasutusesisesesse arendustegevusse, personaliga seotud strateegiad ja plaanid kooskõlastatakse töötajatega. 2008/2009 olid Tõrva Gümnaasiumi võõrkeelte õpetajad kaasatud Riikliku Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskuse palvel uue õppekava arendusse, et välja töötada võõrkeele tasemeid (A1, B2 jne). Personali on kaasatud õppeasutuse eesmärkide saavutamisele, on moodustatud erinevaid töörühmi, näiteks tegutsevad koolis aineseksioonid, mis arendavad kooli ainekava. Hariduslike erivajadustega (HEV) õpilastega tegeleb HEV komisjon, kuhu kuuluvad direktori asetäitja õppealal, sotsiaalpedagoog, vajadusel psühholoog, logopeed, kooliarst jt spetsialistid. Alati kaasatakse komisjoni töösse ka lapsevanem ja õpilane ise.

Uusi kolleege toetavad kollektiivi sisseelamisel sama aine õpetajad ning kooli juhtkond. Reeglina on mentoriks sama aine õpetaja või õpetajad. Uusi kolleege püütakse kohe rakendada ka klassijuhatajatena, mis aitab lihtsustada kollektiivi ja kogukonda sisseelamist.

2011/2012. õppeaastal viidi koolis läbi lastevanematele 2 koolitust: novembris „Internetiohud ja küberkiusamine“ ning detsembris „Aktiivne kuulamine“. Koolitustel käinud õpetajad on tutvustanud kuuldot aineseksioonides. 2013/14. õppeaastal toimus lastevanematele Lastevanemate Liidu koolitus „Lapsevanemaks olemise lihtsad nipid“.

Infovahetus õpetajate ja juhtkonna vahel toimub e-kooli foorumi, õpetajate toa teadete tahvli, meili ning suulise suhtluse teel. Kõigil töötajatel on alati võimalus teha ettepanekuid ning anda hinnanguid koolis toimuvale õppe- ja kasvatustegevusele. Kodulehe kaudu saab ühendust võtta kõikide koolis töötavate õpetajate ja juhtkonnaga.

Tõrva Gümnaasiumis töötavad reeglina staažikad oma ainet hästi tundvad ja õpetavad õpetajad. Kooli pedagoogide töö on olnud tulemuslik. Seda iseloomustavad head õppeedukuse kvaliteedi näitajad ja edukas esinemine olümpiaadidel. Tõrva Gümnaasiumi õpilaste tasemetööde, põhikooli lõpueksamite ja riigieksamite tulemused on reeglina üle vabariigi keskmise. Personal on õpilaste arengu tagamiseks nõutava kvalifikatsiooni ja kooli väärtustele vastavate teadmiste ning hoiakutega.

Nõutava kvalifikatsiooniga õpetajate arv (ametikohtade põhjal) on olnud alates 2008/2009. aastast 100%, millega saavutati riigi seatud eesmärk 100%. 2012/2013. aastast on see protsent veidi langenud mõnede õpetajate lahkumise ja sama kooli õpetajate ümberõppe tõttu. Kooli juhtkond annab võimaluse oma kooli õpetajatel soovi korral asuda ümberõppesse:

Kooliaste	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13		Eesmärk
	Koolis	Koolis	Koolis	Koolis	Grupi keskmine	
I kooliaste - 1.-3. klass	100%	100%	100%	100%	94,1%	100%
II kooliaste -	100%	100%	100%	100%	92,7%	

4.-6. klass							
III kooliaste - 7.-9. klass	100%	100%	100%	99,2%	92,5%		
gümnaasium - 10.-12. klass	100%	100%	100%	98,7%	92,4%		

Allikas: Eesti Hariduse Infosüsteem (www.ehis.ee)

Pedagoogide keskmine täiendkoolituse maht (tundides) on kolme aasta jooksul olnud 48,4; 108,9; 103 tundi õpetaja kohta (kokku 260,3 tundi).

2009/10		2010/11		2011/12	
Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine
48,4	77,5	108,9	84	103	88,3

Allikas: Eesti Hariduse Infosüsteem (www.ehis.ee)

Täiendkoolitust võimaldatakse piisavalt ja see on heal tasemel. Täiendkoolitused on toodud vajadusel kooli kohapeale.

Kuna koolis on ligi 100% õpetajaid nõutava kvalifikatsioonitasemega, siis konkreetset koolitusplaani ei ole koostatud, sest paljudel õpetajatel on olemas mitme erineva aine õpetamise tunnistused ja hetkeseisuga veel kaks õpetajat õpivad ümberõppes. Küll aga jälgib õppealajuhataja õpetajate koolitustundide läbimist ja suusõnaliselt soovib õpetajatele erinevaid koolitusi, et koolitustunnid saaksid õigeaegselt läbitud. Prioriteediks koolitusele minekul on ainealane täiendkoolitus ja neid pakutakse erinevate koolitusfirmade poolt palju ja erinevaid ning maksimaalselt ühe aasta kaupa ette, ei saa koostada konkreetset plaani kolme aasta peale ette. Kooli kohapeale on toodud üldised täiendkoolitused, mis puudutavad kõiki õpetajaid olenemata nende õpetatavast aimest nagu näiteks psühholoogia, kasvatusraskustega õpilane tavakoolis, kujundav hindamine jt Viimasel aastal on hakatud õpetajatele ülikoolide poolt pakkuma tasuta täiendõppe kursuseid. Õpetajad kasutavad meeleldi seda võimalust, kuigi tihti juhtub ka nii, et kohad on juba kõik täis.

Koristajaid koolitati põhjalikult juurdeehituse valmimisel 2005. a. Õpetati hooldama uusi põrandakatteid, kasutama uusi puhastusvahendeid ja puhastustehnikat. 2007. a viidi läbi koolitus eelneva kinnistamiseks ja uuendustega tutvumiseks. Koristajate kaader on koolis väga püsiv ja hetkel otsest koolitusvajadust ei ole. Koolis on toitlustajaks FIE Luule Pärna Toitlustus. Kokad on mõlemad töötanud koolis 30 aastat ja on kõrge kvalifikatsiooniga ja täiendavad ennast erinevatel kursustel.

Koolituste korraldamisel on lähtutud töötajate soovidest täienduskoolituse osas ja sisehindamise, sh eneseanalüüsi ja arenguevestluste tulemustest. Iga õppeaasta lõpus täidab õpetaja enesehindamise lehe, kuhu märgib ära teda huvitavad enesetäienduskursused järgmiseks õppeaastaks ja nende soovidega juhtkond arvestab. Koolitusfirmade poolt koolile saadetud koolituspakkumised edastatakse vastavatele õpetajatele ja kui õpetaja avaldab soovi koolitusele minna, siis arutatakse see koos õppealajuhatajaga läbi ning ajalise ja rahalise

ressursi olemasolul õpetaja läbib vastava koolituse. Täienduskoolituseks eraldatud vahendid on aastate lõikes järgmised: 2007- 7874, 2008 – 6874, 2009 – 7669. 2010 - 7030 , 2011 - 7957, 2012 - 8000, 2013 – 5502, 2014 – 5648 eurot. (2011.a.-ni oli käibel Eesti kroon ja summad on toodud eurodes arvestades ametlikku üleminekukurssi). Alates 2013-st aastast vähenesid koolituskulud oluliselt, sest riik vähendas koolidele palgafondist eraldatava koolitusraha protsenti. Vähendatavad summad tsentraliseeriti ja asuti koolidele pakkuma koolitust riigi poolt tellitud teemadel, riigihanke teel välja selgitatud koolitajate vahendusel.

Enamus pedagoogidest on läbinud viimase 5 a jooksul 160 t täienduskoolitust. 72% pedagoogidest on läbinud 5 aasta jooksul vähemalt 160 tundi täienduskoolitust, 12% õpetajatest on läbinud kohustuslikest koolitustundidest 81% ehk keskmiselt 130 tundi, 16% õpetajatest on läbinud kohustuslikest koolitustundide arvust ligikaudu 38% ehk keskmiselt 60 tundi. Siiani on täienduskoolituse arvestusse kirja pandud ainult koolitusfirmade poolt korraldatud koolitused. Koolis toimunud projektid ja iseseisva tööna toimunud koolitused ei ole koolituste hulka arvestatud. EHISe andmetel on 43 õpetaja 5 aasta keskmine koolitustundide arv inimese kohta 300 tundi 160 asemel.

Koolituseks kasutatakse erinevaid võimalusi, nt projektid, koolitusfirmade poolt läbiviidavad koolitused ja sisekoolitused. Tõrva Gümnaasiumi õpetaja Malve Zimmermann on HITSA Innovatsioonikeskuse koolitaja Valgamaal, tänu sellele on oma kooli õpetajatel alati võimalus kursustel osaleda ja info uutest koolitustest jõuab kiiresti kooli õpetajateni. Tõrva Gümnaasiumis on õpetaja Zimmermanni läbiviimisel toimunud koolitused: Minu interneti aardeaegas, Loovus ja kaasaegsed tehnoloogiad, Uurimistöö arvutil.

2013.a osalesid Malve Zimmermann, Katrin Kalamees, Carmen Põldsalu ja Marge Kaiv koolitusel Programmi Sõpruskoolid Euroopas/eTwinning koolimeeskondadele.

Hetkel osaleb kool teist aastat EL Comenius Regio projektis „Intercultural learning in Physical education“. Projektis osalevad lisaks Tõrva Gümnaasiumi kehalise kasvatus õpetajatele veel erinevate spordiklubide esindajad Tõrva linnast. Projekti rahvusvaheliseks partneriks on Tõrva sõpruslinn Lukow Poolast. Tutvutakse vastastikku kehalise kasvatus ja sporditöö organisatsiooni ja spordibaaside olukorra ja erinevustega eri riikides. Toimuvad lahtised tunnid, ühisüritused, kogemuste vahetamine ja nähtud positiivse kogemuse rakendamine ja vigadest õppimine.

2014 a. novembris osales Sirle Jõgi Austria Haridus-, Kunsti- ja Kultuuriministeeriumi kahe-nädalasel koolitusel Austrias eesmärgiga tutvuda sealse haridussüsteemi ja koolikorralduse ning saksa keele õpetamise metoodikaga. Sama programmi raames on meie koolis 2010 a. viibinud Austria õpetaja.

Tõrva Gümnaasiumi infojuht viib läbi Tõrva Gümnaasiumi arvutiklassis täiskasvanute ja töötute arvutikoolitusi koostöös HITSA ja teiste koolitusfirmadega. Õpetajad osalevad ülikoolide poolt pakutaval tasuta EDUKO programmi täielikult veebipõhistel ja/või osaliselt veebipõhistel koolitustel.

Koolitustelt saadud teadmisi jagatakse süsteemselt kõigi kolleegidega. Materjale jagatakse oma ainekomisjoni kuuluvate õpetajatega ja ka teistega, kes sellest huvitatud on, ainesektsioonide koosolekutel, samuti igapäevatöö käigus.

Ainealaselt täienduskoolituselt saadud teadmisi jagatakse oma ainesektsioonis. Ülddidaktilistelt ja personaalsete oskuste arendamist käsitlevatelt koolitustelt toimub kolleegidega õpitu jagamine igapäevatöö käigus, üldjuhul toimuvad sellised koolitused koolis kogu pedagoogilisele personalile. Koolitustelt saadud õppematerjale paljundatakse ja jagatakse vastavalt õpetajate

soovidele. Koolitustelt saadud filmid, DVDd, CDd, raamatud antakse kooli raamatukokku, kust kõik soovijad saavad neid ka tunni läbiviimiseks kasutada. Ülikooli lõpetavad õpetajad teevad oma lõputööst kokkuvõtte ka kooli õppenõukogus. Koolitustel osalemise üle peavad arvestust sekretär ja direktori asetäitja õppealal. Koolitused sisestatakse EHIS-esse. Õppealajuhataja jälgib, et nõutud täiendkoolitustunnid saaksid läbitud. Töötaja arenguestlusel vesteldakse põhjalikult nii koolitusvajadusest kui ka läbitud koolituste tulemuslikkusest. Iga õppeaasta lõpus täidab õpetaja enesehindamislehe, kus üheks alapunktiks on enesetäiendus.

Kool hindab ja stimuleerib tulemuslikkust õpetajate töös. Pedagoogide eneseanalüüsi aluseks on direktori asetäitja õppealal koostatud küsitluslehed. Personali enesehindamise tulemustest lähtuvalt kavandatakse järgneva õppeaasta tegevused (koolitused, tegevusvaldkonnad).

Arenguestlusi pedagoogidega on läbi viidud üks kord. Toimub tunnustamine. Õpetajate tunnustamise süsteem töötati välja kollektiivi kaasabil. Tunnustamine ja motiveerimine toimub vastavalt õpetajate tunnustamise korrale, mis on välja töötatud õpetajate endi poolt. Korras on ära määratud tunnustamise vormid ja tingimused, millele peab vastama, et saada tunnustatud. Määratavate preemiade, toetuste, lisatasude jne. summad on konkreetselt lahti kirjutatud. Igal aastal valitakse koolis populaarseim õpetaja ja hea kolleeg. Populaarsema õpetaja valivad õpilased ja tiitli saajad kuulutatakse välja lõpuaktusel. Idee populaarsema õpetaja valimiseks tuli kahelt noormehelt, kooli vilistlaselt kaksteist aastat tagasi. Nemad hoolitsevad ka preemiarahade eest, mis antakse kuuele enim hääli kogunud õpetajale. Hea kolleeg valitakse õppenõukogu liikmete poolt ja hulgast. Õppeaasta viimasel õppenõukogul tehakse võitja teatavaks ja võiduga kaasneb auhind ja preemia. Isiklike tähtpäevade puhul peetakse meelelillede ja meenega. Juubelite puhul ja pikaajalise töö eest makstakse preemiat. Regulaarselt esitatakse õpetajaid/ personali vabariiklike, maakondlike ja kohaliku omavalitsuse autasude saamiseks vastavalt nende statuutidele. Kandidaatide esitamisel küsitakse ka õpetajate arvamust. Viimase kolme aasta jooksul on tunnustust leidnud enamik kooli kollektiivist.

Kooli õpetajad tegutsevad ka koolitajatena. Arvutialaseid koolitusi on läbi viinud 3 õpetajat.

Pedagoogid osalevad erinevates projektides, mille kaudu toetatakse õpilaste arengut ja valmistatakse neid eluks ette. Projektide mõju on positiivne, sest igal aastal võetakse võimalusel jälle projektidest osa. Samuti on erinevate projektide käigus loodud õppematerjale veebikeskkonnas, osaletud erinevatel loodusõppepäevadel, välja antud voldikuid jne.

Tõrva Gümnaasiumi õpetajad on osalenud EL Grundtvig programmi projektis Digiteach (Teaching Teachers). Projekti koordineeris PCVO Waas & Durme Belgiast. Partneriteks olid järgmised haridusasutused: CELN Tšehhist, Ligevaerd Taanist, CCE Sopot Poolast, Adult Education Resource Centre Hispaaniast ja Tõrva Linnavalitsus Eestist (sh Tõrva Gümnaasiumi õpetajad) Selle projekti eesmärgid olid: õpetajate innustamine digitaalsete õppematerjalide loomisel, õpetajate motiveerimise vahendite leidmine ja vahetamine, kogemuste vahetamine digitaalsete õppematerjalide loomise vahendite vallas ja nende levitamine. Kolm kooli õpetajat osalesid selles projektis aktiivselt, 10 õpetajat osalesid projekti koolituspäeval. Tõrva Gümnaasiumi õpetajad ja õpilased (arvuti-, ajaloo- ja kunstiõpetajad) osalesid ühe aasta projektis Eleonore Digital. Selle projekti peakoordinaator oli Association for the Advancement of Open Source Technology in the School and University Sector Viinist (Austriast). Õpilased käisid kahel korral Tartus selle projektiga seotud arvutigraafika-alasel koolituspäeval. Projekti Eleonore Digital eesmärgiks oli EL õpilaste (vanuses 14-19) rahvusvaheline koostöö õppekasvatustliku 3D tarkvara loomisel. See projektipakkumine koolile tuli Tõrva Linnavalitsuse vahendusel. Õpilased on olnud kirjavahetuses Portugali ja Soome koolidega. Kirjavahetus toimus inglise keeles ja andis võimaluse tunnis õpitut rakendada reaalses elus. Aastatel 2005 ja 2006 olid meie õpilastel Tõrvas sõpruskohtumised Hemsedali Põhikooli ja Iittala Kooli

õpilastega, kes käisid siin klassiekskursioonidel ja keda meie kooli õpilased vastu võtsid, Hemsedal on Tõrva linna sõprusvald.

Tänu Tõrva linna sõprusidemetele Lukowi ja Hemsedaliga said Tõrva Gümnaasiumi õpilased 2009. aastal osaleda kunstilaagris Lukowis Poolas. 2010. ja 2011. aastal osaleti kultuurivahetusprojekti Hemsedaliga (Norras).

2015. aastal osales kool teist aastat EL Comenius Regio projektis „Intercultural learning in Physical education“. Projektis osalevad lisaks Tõrva Gümnaasiumi kehalise kasvatuse õpetajatele veel erinevate spordiklubide esindajad Tõrva linnast. Projekti rahvusvaheliseks partneriks on Tõrva sõpruslinn Lukow Poolast. Tutvuti vastastikku kehalise kasvatuse ja sporditöö organisatsiooni ja spordibaaside olukorra ja erinevustega eri riikides. Toimused lahtised tunnid, ühisüritused, kogemuste vahetamine ja nähtud positiivse kogemuse rakendamine ja vigadest õppimine.

2007/08. õppeaastal viidi õpetajate seas läbi esimene eraldi mahukam rahuloluküsitlus.

Praegu küsitakse õpetajate arvamust rahuolul kohta ja ettepanekuid koolielu paremaks korraldamiseks iga õppeaasta lõpus kirjalikult.

Tugevused:

- Personal on püsiv ja nõutava haridusega.
- Võimaldatakse enesetäiendamist ja peaaegu alati arvestatakse koolitussoovidega.
- Ümberõppe võimaldamine.
- Head töötingimused, puuduvad omavahelised intriigid.
- Direktori ja õppealajuhataja inimlikkus, õpetajaid usaldatakse ja toetatakse oma töö tegemisel.
- Tugiteenused olemas.

Valdkonna probleemid

- Õpilaste arvu vähenemine ja sellest tulenevalt teatud õppeainete õpetajate töökoormuse vähenemine.
- Vananev kaader.
- Meesõpetajate vähenemine osakaal
- Õpetajate tasustamiseks napib riigieelarvest eraldatavat raha.

Parendusvõimalused

- Korrapärase arenguestluste läbiviimise jätkamine kogu personaliga järjepideva tagasiside saamiseks.
- Mittepädagoogilise personali jätkuv kaasamine kooli arendustegevusse.
- Täiendavate eelarvevahendite leidmine motiveerimaks pikapäevarühma kasvatajate ja ringijuhtide tööd.
- Täiendavate vahendite leidmine tasuliste koolituste pakkumiseks.
- Aktiivsem osalemine erinevates projektides, mis teeksid koolielu huvitavamaks ja pakuksid ka rahvusvahelist koostööd.

Koostöö huvigruppidega

koostöö huvigruppidega, sealhulgas koostöö kavandamine, huvigruppide kaasamine,

huvigruppidega koostöö hindamine ning huvigruppidega seotud tulemused, sealhulgas hoolekogu (nõukogu), lastevanemate ja teiste huvigruppide aktiivsus, avalikkussuhted, kaasatus otsustamisse, tagasiside ja rahulolu

Kooli huvigrupid on määratletud, need on: lapsevanemad, koolipidaja, hoolekogu, õpilasesindus, lasteaiad, kultuuriasutused koos huviringidega. Kooli tegevusplaanide koostamisel arvestatakse huvipoolte ootustega. Kavandatud on ühiseid arendusprojekte, seminare, loenguid, diskussioone, ajurünnakuid. Koostöölepingud on sõlmitud erinevate institutsioonidega, nt terviseradade väljaehitamine, looduspargi rajamine, rahvusvahelised festivalid.

Huvigrupid on kaasatud kooli arendustegevusse, nt arengukava ja õppekava väljatöötamise, muutmisse, täiendamisse, parandamisse. Side huvigruppidega on pidev. Informeerimine toimub nii suuliselt kui ka kirjalikult, nt e-kooli, kohaliku ajalehe, veebilehe kaudu.

Korraldatakse kooli tutvustavaid üritusi, nt lahtiste uste päevad, keeleõppe presentatsioonid, emakeelepäevad, metoodikapäevad. Lasteaiad ja piirkonna põhikoolid käivad tutvumas gümnaasiumi töökorraldusega. Kevaditi toimub direktori pidulik vastuvõtt oivikutele ja nende vanematele. Toimib koostöö maakondade nõustamiskomisjonidega.

Huvigruppide ootusi ja rahulolu selgitatakse välja rahuloluküsitluste kaudu, mida viiakse läbi regulaarselt. Tulemusi on analüüsitud õppenõukogus, lastevanemate üldkoosolekul, õpilasomavalitsuses ja klassijuhataja tundides.

Õppeasutuse tulemusi on kajastatud kohalikus ajalehes, maakonna ajalehes, televisioonis, raadios, veebis.

Ajalehtedes on avaldatud olümpiaadide tulemused, osavõtjad, võitjad, juhendajad-õpetajad, samuti erinevad toimunud üritused, kokkuvõtted nendest jne.

Tugevused:

- Tihe koostöö Politsei ja Päästeametiga.
- Paranenud koostöö Tõrva Muusikakooliga.
- Üldiselt hea koostöö lastevanematega.
- Koostöö Tõrva Kunsti- ja Tantsustuudioga, Tõrva Avatud Noortekeskusega ja Tõrva Gümnaasiumi Õpilasesindusega.

Valdkonna probleemid

- Lastevanemate suhtlus kooliga ainult e-kooli kaudu.
- Lastevanemate vähene vahetu side oma laste ja kooliga, tingituna vähemalt ühe vanema töötamisest välismaal.
- Probleemsete laste vanemate kooli pidev vältimine.

Parendusvõimalused

- Hoolekogu tegevuse aktiveerimine.
- Õpilasesinduse aktiveerimine osalemaks õppe- ja kasvatustöö korraldust puudutavate küsimuste lahendamisel ja otsustamisel.

- Lastevanemate, õpilaste ja hoolekogu suurem kaasamine õppeasutuse arendustegevusse.
- E-kooli korrektne ja õigeaegne täitmine.
- Veelgi tihedam koostöö Tõrva Kunsti- ja Tantsustuudio, Tõrva Avatud Noortekeskuse ja Tõrva Muusikakooliga.
- Lastevanemate senisest suurem kaasamine kooli tegevustesse.

Ressursside juhtimine

ressursside juhtimine, sealhulgas eelarveliste ressursside juhtimine, materiaaal-tehnilise baasi arendamine, inforessursside juhtimine, säästlik majandamine ja keskkonnahoid

Eelarve koostamisel lähtutakse arengukavast, eelarve planeerimisse kaasatakse ka pedagooge, nt küsitakse vajadust õppevahendite jm kohta. Hea koostöö on kooli pidajaga, mille tulemusena on oluliselt paranenud kooli materiaalne olukord. Rahalisi ressursse on kasutatud otstarbekalt asutuse arenguks ja asutusele pandud ülesannete täitmiseks.

Eelarvelised vahendid kujunevad omavalitsuse vahenditest, sh riiklik finantseerimine, projektid. Kool teenib omatulu olenevalt aastast suurusjärgus 10-15 000 eurot. Tegemist ei ole kooli eelarvet arvestades olulise summaga. Võimalikult suure omatulu teenimist ei ole pandud ka omavalitsuse poolt koolile eesmärgiks. Eesmärgiks on, et kool ja kooli ruumid teeniks võimalikult pika aja jooksul ööpäevas õpilaste vajadusi ja huve ning seda kõike tasuta. Sponsorlus on pigem juhuslikku laadi ja summad ei ole märkimisväärsed.

Kooli eelarved:

	KOV eelarve	Riigieelarvelised vahendid
2007	337069	642157
2008	388182	619073
2009	370027	637435
2010	337428	611761
2011	346003	641635
2012	362584	634841
2013	323241	623830
2014	327942	656649

Numbrite näol on tegemist eelarve numbritega eelarve vastuvõtmise hetkel.

Saadud on lisavahendeid projektidest:

2007 - 20518 eurot, 2008 - 6758 eurot, 2009 - 8877 eurot, 2010 - 21779 eurot, 2011 - 55503 eurot, 2012 - 75590 eurot, 2013 - 277622 eurot. (sellest 239184 eurot katlamaja renoveerimise esimene osamakse). Eesti läks eurole üle 01.01. 2011. a. Sellele eelneva perioodi summad on saadud Eesti kroonide teisaldamisel eurodesse ametliku kursi alusel.

Nagu summadest näha on tegemist väikeprojektidega. Suurematest projektidest viimastel aastatel raha taotletud ei ole, sest nende puhul tuleb teha koostööd linnaga ja arvestada üldisi prioriteete. Kooli asemel olid hariduse vallas prioriteetideks lasteaiad ja noortekeskus. Need asutused on saanud nüüdseks projektirahade abil korda. Nüüd on jälle ka koolil suuremad võimalused.

Kooli hoonetekompleks koosneb kolmel eri ajastul ehitatud õppehoonest. Erinevaid õppehooneid nimetatakse vastavalt A-, B- ja C-majaks. A-maja, mis valmis 1938. a ja kus töötavad algklassid, on kasulikku pinda 1600 m². B-majas, mis valmis juurdeehitusena 1979. a on kasulikku pinda 3650 m². C-majas, mis valmis juurdeehitusena lõplikult 2005. a on kasulikku pinda 4500 m². Kõik õppekorpused on omavahel ühendatud ja moodustavad siseõue.

A-majas on välja vahetatud kogu küttesüsteem, kõik aknad ja välisuksed. A-maja renoveerimiseks sai kool 1,6 miljonit krooni PHARE programmist. Tööd teostati 2006. a suvel. Kultuuriministeeriumi hasartmängumaksu vahenditest vahetati välja A-majas asuva aula ja lava põrandad, varustati lava lavaseadmete, valgustusega, remonditi kõik abi- ja riietusruumid, garderoobid. Lisaks osteti 300 uut pehmet omavahel ühendatavat tooli. B-majas on aknad vahetatud, soojasõlm kaasajastatud. 2006. a suvel laiendati B-maja fuajeed, ehitati kaks uut sissepääsu ja täiesti uued garderoobid ehitati välja 0-korrusele. Endiste garderoobide asemele paigutati koolikapid ja sisustati ruumid kooli muuseumile. 2008 - 2009. a vaheti etapiviisiliselt välja B-maja kõigi kolme korruse koridoride ja klassiruumide põrandad. Remonditi kapitaalselt kõik klassiruumid, vahetati välja tahvlivalgustid ja kõikidesse klassiruumidesse soetati täiesti uus mööbel. 2009. a suvel soojustati B-korpuses otsaseinad. Toimus kapitaalne remont kooli söökla söögisaalides. Lammutati vana laudpõrand, toodi põrandaalustest kanalitest põranda peale ja vahetati välja vee-ja kütetrassid. Valati uus betoonpõrand ja kaeti see epoksiidkattega, viimistleti seinad vahetati välja uksed. 2011. a suvel toimus kapitaalne remont söökla köögis ja abiruumides. Remondi käigus vahetati välja torustikud, elektrijuhtmestik ja valgustid. Sundventilatsioon ehitati välja kogu söökla kompleksis, kaasa arvatud vastremonditud söögisaalid. Ülejäänud B-majas puudub endiselt sundventilatsioon ja eriti suur vajadus selle järele on kevadiste ja sügiseste soojade ja päikesepaisteliste ilmadega. 2013. a suvel varustati B-maja koridoride ja trepikodade kütteradiaatorid termostaatidega, et saaks reguleerida küttekulu neis ruumides.

Kooli ruume kütab koolile kuuluv katlamaja. Katlamaja renoveeriti kapitaalselt 2013. a märtsist novembrini. Katlamajja paigaldati uus hakkepuidul töötav katel ja ehitati senise vedelkütte hoidla asemele hoidla puiduhakke jaoks. Säilis võimalus vajadusel kütta ka põlevkiviõliga, sest endised katlad on töökorras. Ehitati välja ja sisustati uus vedelküttemahutite hoiuruum. Soojustati hoone fassaad ja katus, paigaldati uued katuse- ja fassaadikatted. Vahetati välja vanad aknad ja uksed. Katlamaja renoveerimise töid rahastas Keskkonnainvesteeringute keskus ja tööde maksumuseks oli 414324 eurot, millest omaosalus moodustas ca 100000 eurot. Katlamajarenoveerimine võimaldab küttekuludelt kokku hoida ca 25%. Katlamaja on täielikult automatiseeritud ja selle tõrgeteta tööks on sõlmitud operaatorleping firmaga SW Energia. Katlamaja kütab ka 24 korteriga elamut, kus enamuses elavad koolitöötajad.

Koolil on oma 300 m suuruse ringrajaga staadion. Staadion valmis praegusel kujul 1989. aastal ja on praeguseks lootusetult vananenud ja amortiseerunud. Staadion vajab kiiremas korras kaasajastamist ja renoveerimist. Võimalused selleks võivad avaneda järgmise Euroopa Liidu rahastamisperioodi jooksul. Eeltööd rahastamise taotlemiseks tuleb käivitada juba täna. Tõrva on ainuke piirkondlik tõmbekeskus Valgamaal ja lähikonnas, kus puudub ujula. Kindlasti tuleb otsida võimalusi selle rajamiseks piirkonna omavalitsuste koostöös. Kõige otstarbekam oleks ujula rajamine kooli juurde, mis tagaks selle kõige efektiivsema kasutamise ka hommikupoolsetel aegadel. Ujula peaks sisaldama võimalikult palju SPA elemente, mis tõstaksid selle kasutusaktiivsust ja tasuvust. Ujulaga ühes hoones võiks paikneda ka majutusvõimalusi pakkuv hooneosa. Igapäevaselt võiks see pakkuda õpilaskodu teenust vastavalt vajadusele.

Tõrva Gümnaasium on oma asukohalt ka väga nõutud koht erinevate laagrite ja eelkõige spordilaagrite läbiviimiseks. Täna on siin oluliseks puuduseks majutuskohad, mille puudumise tõttu on tulnud arvukatele soovijatele ära öelda. Oluliseks eeltingimuseks on ka staadioni kordategemine. Pärast seda on loodud kõik tingimused ükskõik mis tasemel erinevate spordialade sportlaste treeninglaagrite läbiviimiseks Tõrvas.

Kooliümbrus on ilus ja korras. Väga palju on panustatud kooli ümbritseva pargi korrashoidu, mis on tundmatuseni muutnud pargi ilmet. Paigaldatud on istepinke, loodushariduslikke välistende, loodud õpperadu, mis võimaldavad läbi viia õueõpet erinevates õppeainetes. 2014. a kevad-suvel said uue hakkepuidu või sõelmetest katte kõik olulised pargiteed. Vanamõisa järve äärde rajati osaliselt laudteed, mis võimaldavad tavainimesel tutvuda seal kasvavava väga liigirikka taimestikuga. Tööde maksumuseks kujunes 54834 eurot. Rahad tööde teostamiseks on KIKilt, omaosaluse maksis Tõrva linn ja tööde teostajaks oli AS Valmap. Jätkuvad eeltööd pargi hooldus-ja rekonstrueerimiskavas ettenähtud väliklasside ja puhkemajanduslike kergehitiste rajamiseks ja rahastamiseks. Koolis on olemas alternatiivsed õppevahendid ja materjalid. Seoses juurdeehituse valmimisega on oluliselt paranenud õppimistingimused. Kooli ruumid on puhtad. Head võimalused on tööõpetusel ja spordiga tegelemiseks. On olemas suurepärane raamatukogu. Õppekirjandus ja vajalik põhikirjandus on olemas. Õpperuumid on kaasaegselt sisustatud ning õpilastele on tagatud väga head õpi- ja kasvutingimused. Kuigi juurdeehituse erinevate osade valimisest on möödunud juba 8-9 aastat on maja õpilaste poolt ja ka tänu õpetajate nõudlikkusele hästi hoitud ja ei vaja erilist remonti. Kooli arvukad külalised on sageli märkinud, et kohati oleks enamik klassiruumi ja ruumi justkui äsja avatud. Ometi on kõik igapäevases kasutuses.

Koolis on olemas hädavajalik infotehnoloogiline riistvara , kaks arvutiklassi. Mõlemad arvutiklassid on varustatud suhteliselt uue ja kaasaegse tehnikaga, mis on soetatud vastavalt kaks ja kolm aastat tagasi. Õpetajate käsutuses olevat arvutiparki on pidevalt uuendatud. Ainsaks probleemseks kohaks on omal ajal Tiigrihüppe projektiga koolidele eraldatud õpetajate sülearvutid, millede kasutusaeg on kohe-kohe otsa saamas. Siinkohal on kahju, et see riigi poolt käivitatud tänuväärne projekt katkes majanduslanguse tõttu. Igal aastal on soetatud klassidesse vastavalt rahalistele võimalustele 5-6 kaupa projektoreid. Täna on peaaegu kõikides klassides statsionaarsed projektorid olemas. Kõik senised soovid projektorite osas on rahuldatud – eeltingimuseks loomulikult soov ja tahe projektorit ka praktilises õppetöös kasutada. Need õpetajad, kelle klassis projektorit mingil põhjusel ei ole saavad praktiliselt igal ajal kasutada auditooriumi ja arvutiklasside võimalusi. Raamatukogus on kasutusel elektroonne laenutus. 2013. a suvel soetati raamatukogu laenutustegevuseks lauaarvuti ja sülearvuti. Arvutitega koos soetati ribakoodi lugeja ja tšekiprinter, mis sülearvutiga komplektis võimaldavad õpikute üle arvestuse pidamist otse vaheruumides, õpikuid raamatukokku vedamata. Raamatukogus on ka 5 kasutatud arvutit (toodetud aastal 2010) lugejate töökohaks. Lisaks on raamatukogu käsutuses võrguprinter, korralik paljundusmasin, videomakk, DVD mängija ja 50-tollise diagonaaliga teler.

Tarkvara:

Regulaarselt on uuendatud viirusetõrjet. Tootja poolne hooldus on raamatukogu programmil ja kooli veebilehe sisuhaldus keskkonnal. MS tarkvara on soodus lepinguga renditud. Oracle tarkvara kasutusõigus on koos koolitusõigusega.

Serveripark - serverid on muretses eri aegadel. Kõige uuem aastal 2010. Kõige vanemad aastal 1998. Viimased on kasutusel backup-süsteemis või andmehoidlateks. Vaja oleks 2 uuemat serverit.

Inimressurss - arvutiõpetajad olemas ja tasemel.

Õpetajaid arvuti kohta – täidetud on riigi seatud eesmärk.

2009/10		2010/11		2011/12		Eesmärk
Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine	
1:1	1:1	1:1	1:1	1:1	1:1	5:1

Allikas: Eesti Hariduse Infosüsteem (www.ehis.ee)

IT võimalused on head. Õpilastel on võimalus kasutada IT-vahendeid tunnivälisel ajal õpiülesannete täitmiseks arvutiklassides. Kool on loonud õpetajatele võimalused IT-vahendite kasutamiseks tundide ettevalmistamisel. Pedagoogidel võimalus kasutada IT-vahendeid tundides.

Infovahetuseks kasutatakse e-kooli, e-kooli foorumeid, kord veerandis ilmub kokkuvõtteleht õpitulemustest, kasutatakse ka õpetajate toa infotahvlit. Kooli tunniplaan valmib Gp-UNTIS tarkvaraga. IKT alane teadlikkus ja oskused arenevad pidevalt töö käigus, IKT alaseid probleeme lahendatakse kollegiaalselt. Koolisisesed andmebaasid on dubleeritud ja varundus toimub regulaarselt.

Koolil on Andmekaitse Inspeksiooni luba delikaatsete isikuandmete töötlemiseks.

Ruumide ühiskasutusel on hea koostöö Tõrva Muusikakooliga. Kool on Tiigrihüppe maakondlik koolituskeskus. Kasutusele on võetud uusi tehnoloogiaid, sh e-kool.

Kooli viimase aja rekonstrueerimiste ja renoveerimiste puhul on kõige muu kõrval väga tähtsal kohal säästlikkus ja kulude kokkuhoid. Koolis on viidud väga minimaalseks hõõglampidel töötavate valgustite arv. See on andnud märkimisväärse kokkuhoiu ja elektrienergia kogutarbimine on isegi vähenenud vaatamata juurdeehituse lisandumisele. Tähtsal kohal on ka küttekulude kokkuhoid. Euroopa Liidu PHARE programmist saadud vahenditega teostati energiasäästu tööd A-majas. 1,6 miljoni krooni eest vahetati kõik aknad, välisukse, vahetati välja küttesüsteem. Rekonstrueeritud on kõikide majade soojasõlmed. See kõik on kaasa aidanud sellele, et kooli küttekulud püsivad muutumatuna vaatamata juurdeehituse lisandumisele. Kõikide kulumaterjalide puhul (paber, puhastusvahendid, kontoritarbed jne.) analüüsitakse hindasid, võetakse regulaarselt erinevatest firmadest hinnapakumised ja ostud sooritatakse võimalusel hulgi.

Koolil on olemas kõik jäätmeseadusega nõutud konteinerid. Eraldi sorteeritakse pakendid, klaas, olmejäätmed, paber ja kartong. Tõrva Gümnaasiumi park kuulub looduskaitse alla. Kool hooldab ja väärtustab aastaringelt parki. Projektidest on saadud raha hooldustehnika muretsemiseks, õppepäevade ja loodusüuringute teostamiseks. Selle tulemusena on valminud voldik Tõrva Gümnaasiumi pargi lindudest, taimedest, Vanamõisa järve elustikust ja Tõrva veekogude kaladest. Uuritud on veel taimi ja Tõrva järvede ja Õhne jõe veeelu. Selle aastal jooksul uuendatakse vahetult koolimaja ette jäävad pargiteed, puhastatakse staadioni ümbritsev jõelõik ja varustatakse park õpperadade kaardi ja pargi loodust tutvustavate välistendidega. Seda kõike KIK-i projektist tulevate rahadega.

Tulevikku vaadates tuleb tõdeda, et oluliselt peab suurenema ja paratamatult suureneb linna panus kooli finantseerimisse. Riigipoolne investeeringukomponent on vähenenud viis korda ja seda ilmselt ei suurendata. Pigem on oht, et see kaob üldse. Vähenenud on oluliselt ka

rahaeralduse arvutamise aluseks olev õpilaste arv. Hetkel eraldatavate vahendite arvel ei ole võimalik lähimas perspektiivis ka olemasoleva olukorra säilimine, rääkimata investeeringutest, mida nõuab tehnoloogia pidev areng. Siiani on kohaliku omavalitsuse tugi olnud minimaalne, sest kool on riigi poolt eraldatavate vahendite toel ise hakkama saanud. Olukord on aga kardinaalselt muutunud. Õpetajate riigieelarveliste palgavahendite jagamise osas on riik eriti gümnaasiumiosa rahastamisel selgelt loonud mudeli, mis laseb normaalselt elada ainult suure õpilaste arvuga klassidel. Sellised klassid on võimalikud ainult olemasolevates või loodavates riigigümnaasiumites ja Tallinna linnas. Õpilaste arvud Tõrva Gümnaasiumis näitavad, et tõenäoliselt ei ole võimalik tulevikus komplekteerida riigieelarveliste rahadega toimetulemiseks vajaliku suurusega klasse. Soovides gümnaasiumiõppe säilimist ja arendamist Tõrva Gümnaasiumis, peaks kohalik omavalitsus arvestama kasvava panusega omapoolsete palgavahendite leidmisel ja eraldamisel. Ideaalis võiksid siin oma panuse anda ka piirkonna omavalitsused, kelle lapsed õpivad Tõrva Gümnaasiumis. Gümnaasiumiosa säilimine piirkonnas on oluline ning piirkonna omavalitsused on seda ka kinnitanud.

Tugevused:

- Looduslikult väga kaunis ja turvaline asukoht.
- Koolihoone korras.
- Avarad valged ja puhtad ruumid, õppeks vajalikud põhivahendid on olemas.
- Nõuetele vastav söökla ja ideaalsed sportimistingimused.
- Järjest arenev ja täienev koolipark- õpperajad, pingid.
- Kooli juhitakse majanduslikult hästi.
- Suurepärane raamatukogu.

Valdkonna probleemid

- Riigipoolsete investeeringute vähendamine
- Õpetajapalga tõusu riigipoolne surve
- Kohaliku omavalitsuse väiksem finantsiline suutlikkus korvata hariduskulude kasvu

Parendusvõimalused

- Tõrva Gümnaasiumi olemasolevate hoonete ja ümbruse pidev rekonstrueerimine.
- A-maja mööbli uuendamine.
- B-maja psühholoogi kabinet renoveerimine.
- B-maja elektrikilpide kaasajastamine.
- Tõrva Gümnaasiumi staadioni rekonstrueerimine.
- Katlamaja ja AB-majade vahelise soojatrassi väljavahetamine.
- Ujula ja õpilaskodu rajamiseks võimaluste otsimine.
- Mänguväljaku rajamine Tõrva Gümnaasiumi juurde, välitreanžöörid väljaku juurde.
- Läbimõeldud plaani koostamine kooli praeguse riist- ja tarkvara järk- järguliseks uuendamiseks.
- Vananenud riist- ja tarkvara väljavahetamine vastavalt koostatud plaanile ja kooli võimalustele.
- Igale põhikohaga õpetajale sülearvuti muretsemine
- Kooli infotehnoloogilise potentsiaali tõstmine, õpetajate arendamine infotehnoloogia ja internetivõimaluste kasutamise valdkonnas.
- Välisühenduse kiiruse tõstmine.
- Ainekabinettide jätkuv varustamine statsionaarsete projektoritega ja võimaluse korral

ka interaktiivsete tahvlite ning dokumendikaameratega.

- IKT seadmekaartide elektroonilise süsteemi loomise jätkamine probleemide ennetamiseks ja remonttööde kiirendamiseks.
- Kooli arvutivõrgu kasutajate halduse ja riistvara hoolduse süsteemi kaasajastamine.
- Võrgusõlmede konkreetsete ühendusskeemidega varustamine. Kaaluda võimalust koolisiseste magistraalide üleviimiseks fiiberoptilisele kaablile.
- Kooli aula infotehnoloogilise ja tehnilise lahenduse väljatöötamine, sh koolile statsionaarsete projektorite ja heliseadmete soetamine.
- Statsionaarne maaaluse kaabli vedamine kooli staadionile, tagamaks sealsete võistluste paremat läbiviimist ja tehnotuge.
- Koolile WIFI – seadmestiku soetamine.
- Koostöös linnavalitsusega Puiestee tänava rekonstrueerimine ja koos sellega liikluskorralduse ja liikumisskeemide turvalisemaks muutmine.
- Täiendavate kaamerate paigaldamine garderoobidesse ja välikaameratega kaetuse parandamine.
- Evakuatsiooniplaanide paigaldamine kõikidesse klassiruumidesse.
- Kriisisituatsioonides tegutsemise plaanide täiustamine ja tutvustamine kooli personalile ja õpilastele.
- Regulaarsete õppuste läbiviimine tulekahju- ja kriisisituatsioonide korral tegutsemise harjutamiseks.

Õppe- ja kasvatusprotsess

õppe- ja kasvatusprotsess, sealhulgas õpilase (lapse) areng, õppekava, õppekorraldus ja -meetodid, väärtused ja eetika; õpilastega (lastega) seotud tulemused, sealhulgas hariduslike erivajadustega õpilastega (lastega) arvestamine, huvitegevus, terviseedendus, õpilastega (lastega) seotud statistika, õpilaste (laste) rahulolu ning põhikooli, gümnaasiumi ja kutseõppeasutuse puhul ka õpijõudlus

Hariduslike erivajadustega õpilaste toetamine näitaja on olnud neljal aastal parem grupi keskmisest näitajast.

2009/10		2010/11		2011/12		2012/13	
Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine
14,2%	12,5%	18%	12%	17,5%	13,2%	14,4%	12,4%

Allikas: Eesti Hariduse Infosüsteem (www.ehis.ee)

Toimub töö hariduslike erivajadustega lastega. On loodud ametikohad - logopeed, õpiabiõpetaja, sotsiaalpedagoog, psühholoog, abiõpetaja. Loodud kooli erialaspetsialistide baasil HEV komisjon- Hariduslike erivajadustega laste komisjon. Kõik abi vajavad õpilased on saanud toetatud. Nelja aasta jooksul on saanud kokku keskmiselt abi ligi 16% õpilastest. Üldjuhul on tegemist ajutise õpiraskusega, mis korrigeeritakse järgneva õppeveerandi jooksul täiendava nõustamise ja konsultatsioonidega. Täiendavale õppetööle on jäänud viimase nelja aasta jooksul

kokku 6,5% õpilastest. Neist on lõpetanud täiendava õppetöö tulemusena 3,9% õpilastest ja mitterahuldavatega on järgmisse klassi üle viidud 0,6% õpilastest. 2009/10 ja 2012/13 jäi klassikursust kordama 0,8% õpilastest, 2010/11 1,9% õpilastest. 2011/12. õppeaastal klassikursuse kordajaid ei olnud. 2012/13. õppeaastal kordas 0,8% õpilastest, 2013/14 0,7% ja 2014/2015 0,2%.

Rakendatakse konsultatsioone, lihtsustatud õppekava (2014. a septembri seisuga 5 õpilasel), individuaalset õppekava, õppetundides kasutatakse diferentseeritud õppematerjali. Toimib tunnirahuklass.

Kooli personal on kujundanud koolis vaimselt ja füüsiliselt turvalise keskkonna. Esinevate probleemide lahendamiseks tegeletakse operatiivselt. Toimuvad arenguveestlused õpilaste ja nende vanematega vähemalt üks kord aastas. Kui õpilasel on õppeveerandil hindeks mõni puudulik, viiakse vajadusel järgneva veerandi algul läbi täiendav arenguveestlus HEV komisjonis. Antud arenguveestluse juurde kutsutakse kindlasti ka lapsevanem, kellega koos püütakse leida lapse arenguks kõige sobilikum tegevuskava. Arenguveestlus protokollitakse ja kõige lõpu fikseeritakse kindel otsus, millest lähtuvalt edasi tegusetakse.

Kooli astuva lapse arengutaset hinnatakse, nt mänguline individuaalne tegevus lapsega (lugemine, joonistamine, arvutamine, ringmäng jne), toimub vestlus lapsevanemaga. Kooli juures tegutseb eelkool nende laste kooliks ettevalmistamiseks, kes ei käi lasteaias. Vajadusel võetakse eelkooli ka lasteaialapsi lasteaia soovitusel.

Õppija arengut toetatakse ka klassiväliselt – noortekeskus, muusikakool, kunstistuudio, laulustuudio, tantsustuudio, spordiklubi Viraaž, kooli huviringid, näiteringid jne.

On olemas õpilaste tunnustus- ja motivatsioonisüsteem – direktori vastuvõtt, kiituskiri, kooli meened, kooli medal (klaasist, nimi peale graveeritud), parimate ainetundjate stend, spordivõistluste karikate kapid, kus nimeliselt on välja toodud, kes on mingi karika võitnud.

Tagatud on õpiabi ja nõustamine erivajadustega õpilastele ja nende vanematele, laste uuringute tulemusel ja lastevanemate nõusolekul suunatakse kergemat õppekava vajavad õpilased elukohajärgsesse nõustamiskomisjoni neile jõukohase õppekava soovitamiseks. Praegu õpib koolis nõustamiskomisjoni otsusega lihtsustatud õppekava järgi 5 õpilast.

Järgmisel haridustasemel toimetulekuks rakendatakse karjäärinõustamist, toimib koostöö maakonna karjäärinõustamiskeskusega, osaletakse Teeviidal, tutvustatakse lastevanemate tööd (nt projekt Tagasi kooli).

Igal aastal käivad kogenud politseinikud tutvustamas oma tööd 11. ja 12. klassi noortele. Räägitakse võimalustest õppida antud ametit. Kõrgkoolid ja kutseõppekeskused käivad ka kohapeal tutvustamas oma koole ja seal õpitavaid erialasid. 2013/14. õppeaastal toimus Tõrva noortevolikogu eestvedamisel Tõrva Gümnaasiumis 3.-7. märtsil kõrghariduse teemanädal, kus ülikoolis õppivad kooli vilistlased tutvustasid oma ülikoole. Tutvustati Tartu Ülikooli, Tartu Ülikooli kolledžit, IT kolledžit, Viljandi kultuuriakadeemiat, Tartu kutsehariduskeskust, Tallinna Ülikooli, Tallinna Tehnikaülikooli ja Tartu Tervishoiu Kõrgkooli.

Klassikursuse kordajate osakaal põhihariduse omandajatest on üldjuhul vähenenud, 2011/2012. õppeaastal klassikursuse kordajaid ei olnud ning saavutati riigi seatud eesmärk.

Klassikursuse kordajate osakaal põhihariduse omandajatest:

Kooliaste	2009/10		2010/11		2011/12		2012/13	
	Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine
I kooliaste - 1.-3. klass	1%	0,7%	-	1,5%	-	0,7%	-	1,2%
II kooliaste - 4.-6. klass	-	1,5%	-	0,8%	-	0,7%	0,8%	0,7%
III kooliaste - 7.-9. klass	1,2%	3,3%	4,6%	3,4%	-	2,8%	1,5%	2,9%
Kokku	0,8%	1,2%	1,9%	1,5%	-	1,2%	0,8%	1,2%

Allikas: Eesti Hariduse Infosüsteem (www.ehis.ee)

Riigieksamite tulemused õppeaineti keskmisena punktides on riigi keskmistest paremad keemias igal õppeaastal. Stabiilselt head on tulemused ka eesti keeles, inglise keeles, geograafias ja ühiskonnaõpetuses.

Riigieksamite tulemused õppeaineti keskmisena punktides:

Õppeaine	2009/10		2010/11		2011/12		2012/13	
	Koolis	Riigi keskmine	Koolis	Riigi keskmine	Koolis	Riigi keskmine	Koolis	Riigi keskmine
Ajalugu	72	67	-	66,8	63	64,2	-	64,3
Bioloogia	46,2	60,5	-	61,7	62	60,2	50,8	57,3
Eesti keel	-	-	-	-	69,2	63,9	70,8	62,7
Eesti keel (kirjand)	64,5	60,4	58,9	60,7	69,2	64,1	-	-
Geograafia	58,6	61,8	68,5	60,7	58,2	58,3	59,5	58,1
Inglise keel	60,2	67,3	74,7	69,5	68,8	66,5	71	69,7
Keemia	82,5	65,1	74,2	62,6	70,4	63,9	71,4	66,1
Matemaatika	52,2	60	48,5	59,9	55,1	58,2	60,9	60,8
Ühiskonnaõpetus	65,9	64,1	66,6	68,4	73,6	65,4	61,9	63,7

Allikas: Eesti Hariduse Infosüsteem (www.ehis.ee)

Alates 2013/14 õa-st toimuvad riigieksamid eesti keeles, matemaatikas ja võõrkeeles.

Gümnaasiumi lõpetajate protsent sama lennu alustanutest 10. klassis on üldjuhul olnud parem grupi keskmisest, va 2011/12. õppeaastal:

2009/10		2010/11		2011/12		Eesmärk
Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine	
85,5%	80,1%	83,9%	80,4%	77,8%	78,9%	100%

Allikas: Eesti Hariduse Infosüsteem (www.ehis.ee)

Põhikooli lõpueksamite tulemused õppeaineti keskmisena punktides on kõigil aastatel riigi keskmistest tulemustest kõrgemad.

Põhikooli lõpueksamite tulemused õppeaineti keskmisena hinnetes on kõrgemad või võrdsed riigi keskmistest näitajatest kõigil õppeaastatel ja kõigis õppeainetes:

Õppeaine	2009/10		2010/11		2011/12	
	Koolis	Riigi keskmine	Koolis	Riigi keskmine	Koolis	Riigi keskmine
A-võõrkeel või riigikeel	4.3	4.1	4.2	4.2	4.2	3.9
eesti keel ja kirjandus, emakeel	3.9	3.7	3.9	3.7	3.8	3.7
matemaatika	4.0	3.6	3.5	3.5	3.6	3.6

Allikas: Eesti Hariduse Infosüsteem (www.ehis.ee)

Õppes mõjuva põhjuseta puudujate osakaal põhikoolis on 0%, millega on täidetud riigi seatud eesmärk.

Õppes mõjuva põhjuseta puudujate osakaal põhikoolis:

2009/10		2010/11		2011/12		2012/13		Eesmärk
Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine	
-	-	-	-	-	-	-	-	0%

Allikas: Eesti Hariduse Infosüsteem (www.ehis.ee)

Koolis kontrollitakse koolikohustuse täitmist rangelt. Kui lapsevanem ei ole teavitanud lapse puudumisest, siis helistab lapsele koju samal päeval kas klassijuhataja või sotsiaalpedagoog. Koolis on olemas sotsiaalpedagoog, kes samuti jälgib puudumisi, analüüsib põhjusi ja suhtleb probleemsete õpilaste vanematega. Paaril korral on sotsiaalpedagoog käinud ka õpilasel kodus järel, kui on selgunud, et lapsevanem on lapsel põhjuseta koju lubanud jääda.

Lõpetanute arv alustanute arvust (9. kl ja 12. kl arvestuses) on 9. kl peaaegu samal tasemel grupi keskmiste näitajatega, 2011/2012. õa-l on saavutusprotsent 100, kuid 12. kl arvestuses on kolmel aastal parem grupi keskmisest näitajast, vaid 2010/2011.õa-l oli protsent väiksem

Lõpetanute arv alustanute arvust (9. kl ja 12. kl arvestuses):

Klass	2009/10		2010/11		2011/12		2012/13	
	Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine
9. klass	96,7%	91,5%	89,3%	91,9%	100%	93,5%	93%	94,1%
12. klass	95,9%	90,6%	86,7%	89,9%	95,5%	92,4%	97,5%	94%

Allikas: Eesti Hariduse Infosüsteem (www.ehis.ee)

Edasiõppijate osakaal põhikooli lõpetajate koguarvust (protsentides) on kõrgem grupi keskmistest näitajatest, kahel õppeaastal isegi 100%, millega on riigi seatud eesmärk täidetud:

2009/10		2010/11		2011/12		2012/13		Eesmärk
Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine	
100%	97,1%	98%	96,7%	98,1%	96,5%	100%	100%	100%

Allikas: Eesti Hariduse Infosüsteem (www.ehis.ee)

Edasiõppijate osakaal gümnaasiumi lõpetajate koguarvust (protsentides) on kõrgem grupi keskmistest näitajatest, va 2010/2011.õppeaastal.

Edasiõppijate osakaal gümnaasiumi lõpetanud õpilaste üldarvust (protsentides):

Õppevorm	2009/10		2010/11		2011/12		2012/13		Eesmärk
	Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine	
Statsionaarne	83%	76,2%	73,1%	75,3%	76,2%	72,6%	84,6%	72,1%	100%

Allikas: Eesti Hariduse Infosüsteem (www.ehis.ee)

Õpilaste tasemetööde, üleminekueksamite ja ühtlustatud materjalidega eksamite hinded on vastavalt vastavuses aastahinnetega. Kool osaleb aktiivselt erinevatel võistlustel, olümpiaadidel, viktoriinides ja projektides. Riigieksamite ja ühtlustatud materjalidega eksamite tulemused vastavad vabariigi keskmisele ja on üle selle. Eksamitulemused on olnud vastavuses võimetega ja õpilase poolt tehtud tööga. Kõrgkoolides edasiõppijate arv rahuldab.

Iga õppeveerandi lõpus toimub õpilaste õpijõudluse arutelu, õpilaste toetamise ja tugisüsteemide rakendamise analüüs neile, kelle veerandihinnete hulgas on hinded „nõrk“ või „puudulik“ või on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hindamata.

Õppeedukus neljal viimasel õppeaastal õppeaasta lõpus 2009/07; 2010/11; 2011/12 ja 2012/13 on vastavalt 99%, 98%, 99,6% ja 98,5%. 9. klassi lõpetas kiituskirjaga 2, 0, 2 ja 3 õpilast. Kuldmedaliga lõpetas gümnaasiumi 2, 3, 5 ja 1 õpilast, hõbemedaliga 3, 2, 0 ja 4 õpilast.

Tasemetööde keskmised hinded:

TASEMETÖÖD		2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
3. klass	matemaatika	3,8	4,5	3,7	4,2
	eesti keel	ei teinud	4,4	4	4,3
6.klass	matemaatika	ei teinud	3,1	3,7	3,3
	eesti keel	3,9	ei teinud	3,9	4,1
	valik	3,4 looduõp	4,0 kunst	4,4 inglise k	ei teinud

Allikas: Kooli andmed

Õppekava on koostatud kooli eesmärkidest lähtuvalt ja kajastab kooli eripära. Pedagoogid on vastava erialase haridusega ja kutsealaselt pädevad. Pedagoogid aitavad kujundada õpilastes õppima õppimise oskusi ja koostööoskusi. Suunavad õpilasi käituma vastavalt ühiskondlikult tunnustatud käitumisharjumistele.

Tõrva Gümnaasiumi õppesuunad on põhikoolis määratud kooliastmeti õppeainete süvendatud õpetamise kaudu. Süvendatud õpetamine toimub lisatundide kaudu. Gümnaasiumi õppekava tunniarvutusploonis on toodud lisaks riikliku õppekava kohustuslikele tundidele lisatunnid. Lisatundidega ei kaasne riiklikus õppekavas esitatud õpitulemustele ja õppesule täiendavaid õpitulemusi ja õppesisu. Lisatunnid võimaldavad klassi- ja aineõpetajatel õpitulemuste saavutamiseks vajalike meetodite kaudu pöörata süvendatud tähelepanu üld- ja valdkonnapädevuste saavutamiseks.

I kooliastme lisatunnid on eesti keeles, inglise keeles, matemaatikas ja kehalises kasvatuses.

II kooliastme lisatunnid on eesti keeles, matemaatikas, inglise keeles, B-võõrkeeles, ajaloo, kunstiopetuses ja informaatikas.

III kooliastme lisatunnid on eesti keeles, A-võõrkeeles, matemaatikas, bioloogias, keemias ja informaatikas.

Gümnaasiumi õppesuunad on integreeritud, kus õpilased saavad endale ise meelepäraseid valikaineid valida.

Kohustuslike kursuste arv on õppeainete esitatud Tõrva Gümnaasiumi õppekava tunniarvutusploonis.

Uute õpilaste vastuvõtmisel 10. klassi arvestatakse õpilase eelnevaid tulemusi õppetöös. Üldjuhul on vajalik keskmine hinne 4,0, mõnel juhul on vastu võetud ka keskmise hindega 3,5.

Õpetamisel kasutatakse erinevaid meetodeid, mida muudetakse ja korrigeeritakse vastavalt vajadusele. Esmane tagasiside tuleb õpilastelt.

Õppeainetes omandatu leiab rakendamist ja õpilaste arengu toetamist huvialaringides, projektialases tegevuses, vaba aja tegelustes, nt loodusprojektid, kunst, tööõpetus, vahetusõpilased, kirjavahetusprojektid, õuesõppetunnid, festival igal aastal, sõpruskoolid.

Iga-aastane sõprusfestival sai alguse 1996. aastal Tõrvas. Festivalil osalevad Tõrva Gümnaasium Eestist, Gdovi Keskkool Venemaalt, Priekule Keskkool Lätist, Salantai Gümnaasium Leedust ja algselt osales ka Võõrõ Keskkool Valgevenest. Sõpruskohtumiste eesmärgiks on tutvuda vastava maa hariduselu, kultuuritraditsioonide, elu-olu ja vaatamisväärsustega, populariseerida vene keele õppimist. Festivali ametlikuks keeleks on vene keel. Kohtumised toimuvad väljakujunenud järjekorra alusel erinevates riikides. Ettevalmistusprogramm kätkeb endas oma kooli ja maad tutvustavat kava, informatsiooni, materjale, esitlusi, kontserte, käsitöö- ja fotonäitusi jne. Igast koolist osaleb sõpruskohtumisel 30 vanema astme õpilast ja 5 õpetajat. Üritus toimub igal aastal maikuu ja kestab 3 päeva. 2015. aastal oli sõprusfestivali korraldamiskord gümnaasiumi käes ja toimumiskoht Tõrva.

Toimuvad õppekäigud praktiliste kogemuste saamiseks, nt Võrtsjärve Limnoloogiajaama keskuse külastus, Tartu Ülikooli külastus, RMK korraldatavad õppekäigud, mille rahastus saadakse projektides osalemisest tavaliselt Keskkonna Investeeringute Keskusest, õppekursioonid AHHA-keskusesse, teatrite külastused jm.

Tõrva Gümnaasium on aktiivselt tegelenud ka noorte töökasvatuse ja töökultuuri

arendamisega. Igal suvel on kõigil õpilastel alates 5. klassist kohustus teha 1 päeva kooli juures aiatööd. 10. klassi õpilastel on kohustus teha tööd 10 tundi vastavalt kooli vajadustele. 2013/14. õppeaastal sai kool Eesti Vabariigi Presidendi tunnustuse „Kaunis kodul“ konkursil ja pärjati tiitliga kauni kooliümbruse eest.

Kool on suutnud muretseda minimaalse vajaliku õppevara, on võimalik paljundada töölehti, kasutada IT vahendeid. Raamatukogu kaudu tellitakse igal aastal uusi õpikuid ja töövihikuid. Kasutatakse koolitustelt saadud õppematerjale. Õuesõppe kaudu toimub erinevate ainete integratsioon, näiteks bioloogia ja kunst; eesti keel ja kunst.

On olemas õppekorralduselased dokumendid, mis on avalikustatud kooli kodulehel <http://www.torva.edu.ee/uldinfo/dokumendid/>

Tõrva Gümnaasiumi visioon ja missioon (pdf)

Tõrva Gümnaasiumi põhimäärus (doc/pdf/html)

Tõrva Gümnaasiumi arengukava (pdf)

Tõrva Gümnaasiumi hoolekogu moodustamine ja töökord (pdf)

Sisehindamise kord Tõrva Gümnaasiumis (pdf)

Tõrva Gümnaasiumi kodukord (pdf)

Gümnaasiumi õppekava üldosa (pdf)

Põhikooli õppekava üldosa (pdf)

Kooli vastuvõtmise kord

Tõrva Gümnaasiumi õpilaste hindamisjuhend (pdf)

Tõrva Gümnaasiumi koolieksami eristuskiri (pdf)

Õpilaste tunnustamise kord Tõrva Gümnaasiumis (pdf)

Arenguestluste läbiviimise tingimused ja kord Tõrva Gümnaasiumis (pdf)

E-kooli päeviku täitmise kord Tõrva Gümnaasiumis (pdf)

Loovtööde koostamise, läbiviimise ja kaitsmise juhend Tõrva Gümnaasiumi III kooliastmes (pdf)

Õpilasuurimuse ja praktilise tööd ettevalmistamise ning hindamise tingimused ja kord Tõrva Gümnaasiumis (pdf)

Klassi- ja kooliväliste ürituste või väljasõitude korraldamise kord Tõrva Gümnaasiumis (pdf)

Konsultatsioonide ajad (pdf)

Järelevastamise ja järeltööde sooritamise kord (pdf)

Täiendava õppetöö rakendamise põhimõtted ja täiendavale õppetööle jätmise tingimused ja kord (pdf)

Tugisüsteemide ja õpiabi rakendamise tingimused ja kord (pdf)

Hindamisest teavitamise kord (pdf)

Sõnaliste hinnangute kasutamise põhimõtted ning hinnangute andmise tingimused ja kord (pdf)

Valikkursuste valimise kord (pdf)

Õpinguraamatu väljastamise ja täitmise kord (pdf)

Üleminekueksami nõuded, läbiviimise tingimused ja kord (pdf)

Õpilaste järgmise klassi üleviimise tingimused ja kord (pdf)

Tõrva Gümnaasiumi tunnijaotusplaan (pdf)

Põhikooli lõpueksamid (htm)

Riigieksamite toimumise ajad (htm)

Koolivaheajad (htm)

Õpilased on kaasatud õppetöö korraldusse, õppetööga seotud probleemide lahendamisse ja otsuste vastuvõtmisse ning elluviimisse õpilasesinduse kaudu. Tagasisidet õpilastelt saadakse

ka läbiviidud küsitluste kaudu.

Kooli kokkulepitud väärtused kajastuvad kooli kodukorras. Kooli personal, nii töötajad kui õpilased, on reeglina võtnud omaks ühised väärtused ja käituvad vastavalt kokkulepitud normidele. Ühiste väärtuste hoidmist toetavad ka kooli traditsioonilised üritused, nt kooli aastapäevaaktus, jõulupidu, õpetajate päev, spordipäevad, mälumänguturniirid. Õpilaste ja kooli personali omavahelised suhted on üldjuhul head. Õpilastel ja õpetajatel on ka ühisüritused/tegevused, kus osalevad aktiivselt mõlemad osapooled, nt spordipäev, ööorienteerumine, jõulupidu, õpetajate päev jt

2010/2011. õppeaastal tegutses 16 aine- ja huviringi, milles osales 384 õpilast (79,5 %). Koolivälistes huviringides osales 299 õpilast (61,9 %), Tõrva Muusikakoolis 41 õpilast (8,5%), Tõrva Laulustuudios 15 õpilast (3,1%), Tõrva Kunstistuudios 40 õpilast (8,3%), tantsustuudios „Lys“ 35 õpilast (7,2%), spordiklubis "Viraaž" 71 õpilast (15,7%), jalgpallitrennis 23 õpilast (4,8%), näiteringis „Hingevärvid“ 10 õpilast (2%) jne.

2011/2012. õppeaastal tegutses koolis 20 aine- ja huviringi, milles osales 405 õpilast (81,2%). Koolivälistes huviringides osales 283 õpilast (56,7%). Tõrva Muusikakoolis 44 õpilast (8,8%) Tõrva Laulustuudios 16 õpilast (3,2%), Tõrva Kunstistuudios 29 õpilast (5,8%), tantsustuudios „Lys“ 27 õpilast (5,4%), spordiklubis "Viraaž" 44 õpilast (8,8%), jalgpallitrennis 19 õpilast (3,8%), näiteringis „Hingevärvid“ 11 õpilast (2,2%) jne.

2012/2013. õppeaastal tegutses koolis 19 aine- ja huvialaringi, milles osales 345 õpilast (73,9%). Koolivälistes huviringides osales 175 õpilast (37,5%), Tõrva Muusikakoolis 65 õpilast (13,9%), Tõrva Laulustuudios 10 õpilast (2,1%), Tõrva Kunstistuudios 30 õpilast (6,4%), tantsustuudios „Lys“ 25 õpilast (5,4%), spordiklubis "Viraaž" 49 õpilast (10,5%), jalgpallitrennis 25 õpilast (5,4%), näiteringis „Hingevärvid“ 5 õpilast (1,1%), orienteerumisklubis „Käbi“ 4 õpilast (0,9%) jne.

2013/2014 tegutses koolis 23 aine- ja huvialaringi, milles osales 376 õpilast (83,0 %). Koolivälistes huviringides osales 208 õpilast (45,9%). Tõrva Muusikakoolis osales 58 õpilast (12,8%), Tõrva Laulustuudios 17 õpilast (3,8%), Tõrva Kunstistuudios 26 õpilast (5,7%), tantsustuudios „Lys“ 28 õpilast (6,2%), spordiklubis "Viraaž" 49 õpilast (10,8%), jalgpallitrennis 32 õpilast (7,1%), näiteringis „Hingevärvid“ 6 õpilast (1,3%), orienteerumisklubis „Käbi“ 11 õpilast (2,4%) jne.

Koolis tegutsevad noorteühendused ja –organisatsioonid, nt Eesti 4H, Kodutütred, Noorkotkad. Tõrva Gümnaasiumi Õpilasesindus kuulub Eesti Õpilasesinduste Liitu.

Kool osaleb oma võistkonnaga õppeaasta jooksul ca 40 maakondlikul ja vabariiklikul võistlusel. Lisaks sellele osalevad kooli õpilased erinevatel võistlustel erinevate spordiklubide võistkondades. Spordiklubidega on koolil hea side ja võimaluse korral aidatakse tasuta võistluskäikudega seotud transpordikulusid.

Paremad tulemused 2011/12. õ.a. - Eesti noorte meistrivõistlustelt kergejõustikus võideti üks hõbemedal.. Maakonnas saavutati koolide arvestuses võistkondlikult maastikuteatejooksu karikavõistlustel teine koht. 10-12. klasside arvestuses saavutati nii pendel- kui ka maastikuteatejooksus esimene koht, 1-5. klasside arvestuses teine koht ja 6-9. klasside arvestuses kolmas koht. Murdmaajooksu karikavõistlustel saavutati võistkondlikult teine koht.

Individuaalselt võideti kolm esimest, kuus teist ja üheksa kolmandat kohta. Alklasside maastikuteatejooksus saavutati kokkuvõttes teine koht. Orienteerumises saavutati võistkondlikult teine koht. Individuaalselt võideti kaks esimest, neli teist ja kaks kolmandat kohta. Klassivõistkondade rahvastepallivõistlustel saavutasid esimese koha kolmanda klassi poisid, teise koha neljanda klassi poisid ja kolmanda koha kolmanda klassi tüdrukud ja neljanda klassi poisid. 4-5. klasside rahvastepallis saavutasid tüdrukud esimese koha ja esindasid maakonda lõuna piirkonna finaali võistlustel Võrus, kus saavutasid kolmanda koha. Suusatamises saavutati individuaalselt neli esimest, neli teist ja neli kolmandat kohta. Kergejõustikus võideti kaksteist esimest, seitseteist teist ja kaksteist kolmandat kohta.

Paremad tulemused 2012/13. õ.a - Eesti noorte meistrivõistlustelt võideti kaks kuldmedalit ja üks hõbemedal. Kolm sportlast kuulus Eesti omaealiste koondisse kergejõustikus.. Eesti Koolispordi Liidu teatejooksu karikavõistlustel saavutati koolidest üldkokkuvõttes põhikoolide arvestuses seitsmes koht ja gümnaasiumide arvestuses viies koht. 6.-9. klasside võistkond saavutas väga tubli teise koha maastikuteatejooksus. 10.-12. klasside võistkond oli pendelteatejooksus neljas ja maastikuteatejooksus viies. Maakonnas võideti koolide arvestuses murdmaajooksu karikavõistlused ja individuaalselt saavutati seitse esimest, neli teist ja kolm kolmandat kohta. Teatejooksude karikavõistlustel saavutati kokkuvõttes teine koht. Orienteerumises saavutati kolmas koht ja individuaalselt võideti kolm esimest, üks teine ja kaks kolmandat kohta.. Maakonna klassivõistkondade rahvastepallivõistlustel saavutasid teise koha kolmanda ja neljanda klassi tüdrukud ja kolmanda koha teise klassi tüdrukud ja kolmanda klassi poisid. Korvpallis saavutasid teise koha 10-12. klassi tüdrukud ja kolmanda koha 10. - 12. klassi poisid. Võrkpallis saavutasid 10-12. klassi tüdrukud esimese ja poisid kolmanda koha. Sisekergejõustiku meistrivõistlustelt võideti kaksteist esimest, kaheksa teist ja kuus kolmandat kohta. Suusatamise meistrivõistlustel võideti kõiki värvi medaleid kolm. Kevadkrossil, mis toimub individuaalvõistlusena saavutati kuus esimest, kolm teist ja kolm kolmandat kohta. Väga tublilt esineti kergejõustiku meistrivõistlustel. Võideti kogunisti kakskümmend neli esimest, kakskümmend teist ja kolmeteist kolmandat kohta. Võeti üle väga pika aja osa ka TV 10 olümpiastarti võistlustest- esialgu küll individuaalvõistlejatega. Karl- Kevin Kalmus võitis nooremate poiste kõrgus- ja kaugushüppe, oli 60m tõkkejooksus teine ja mitmevõistluse kokkuvõtte kolmas.

Paremad tulemused 2013/14. õ.a - Eesti noorte meistrivõistlustel võideti üks hõbemedal ja kaks pronksmedalit. Lisaks samal arvul neljandaid-viiendaid kohti. Eesti Koolispordi Liidu teatejooksu karikavõistlustel koolidest kokkuvõttes kuues koht. 1-5. klasside võistkond saavutas maastikuteatejooksus väga tubli teise koha. Maakonnas koolidest maastikuteatejooksus teine koht nii põhikoolide kui gümnaasiumide arvestuses. Vanuseklassiti võideti 6-9. klasside arvestuses nii pendel- kui maastikuteatejooks. 1-5. klasside ja 10-12. klasside võistkonnad saavutasid mõlemal alal teise koha. Murdmaajooksus võistkondlik teine koht nii põhikoolide kui gümnaasiumide arvestuses. Individuaalselt võideti kõiki värvi medaleid neli. Orienteerumises koolidest kokkuvõttes teine koht ja individuaalselt neli esimest, üks teine ja neli kolmandat kohta. Sisekergejõustiku meistrivõistlustelt võideti üheksa esimest, neliteist teist ja 11 kolmandat kohta. Kuigi koolitundides tänu lumepuudusele suuski alla ei saanud võideti suusatamise meistrivõistlustel viis esimest neli teist ja kaks kolmandat kohta. Väga edukaks kujunes aasta pallimänguvõistkondadele. Maakonna klassivõistkondade rahvastepallivõistlustel saavutasid esimese koha teise. klassi poisid, kolmanda klassi tüdrukud ja kolmanda klassi poisid. Teise. klassi tüdrukud ja neljanda. klassi tüdrukud saavutasid teise koha ning neljanda klassi poisid kolmanda koha. Korvpall- kuni 5. klass tüdrukud (3+3) esimene koht, kuni 5. klass poisid (3+3) kolmas koht. Maakonna meistriteks tulid veel 6-7. klassi

tüdrukud (3+3) ja 10-12. klassi tüdrukud Teise koha saavutasid poisid 6-7. klass (3+3), poisid 6-7. klass Nike Cup, poisid kuni 9. klass ja poisid 10-12. klass. Võrkpallis saavutasid kuni 9. klassi tüdrukud teise koha. Kevadkrossil saavutati individuaalselt viis esimest, kuus teist ja kaks kolmandat kohta. Kergejõustiku meistrivõistlustelt võideti kakskümmend esimest, kaksteist teist ja kaheksa kolmandat kohta. TV 10 olümpiastarti võistlustest võtsime osa ka kooli võistkonnaga. Jõudsime finaali ja olime koolidest kümnendal kohal. Individuaalselt olid tublimad Helena Pruus kolmanda kohaga teivashüppes ja viienda kohaga kõrgushüppes tüdrukute nooremas vanuseklassis ja Karl- Kevin Kalmus kahe viienda kohaga vanemate poiste 60m jooksus ja kõrgushüppes.

Väga edukalt alustati ka 2014/15 õppeaasta võistlustega. Juba suvel toimunud TV 10 olümpiastarti finaali võistlustel esines kool erinevatel põhjustel pooliku võistkonnaga ja jäi sellest tingitult koolidest 13. kohale. Väga kõrgeid kohti saavutati aga individuaalselt. Karl- Kevin Kalmus võitis vanemate poiste teivas- ja kaugushüppe, oli 60m jooksus teine ja mitmevõistluse kokkuvõtte kolmas. Brit Marii Veri võitis nooremate tüdrukute palliviskes kolmanda koha, Katre Marit Liiv oli samal alal kuues. Sügiskrossil saavutati üldkokkuvõttes teine koht nii põhikoolide kui gümnaasiumide arvestuses. Ka teatejooksude karika võistlustel oldi mõlemas arvestuses teised. Eesti Koolispordi Liidu teatejooksude karikavõistlused viidi juba kolmandat korda läbi Tõrva Gümnaasiumi staadionil ja pargis. Seekord olid kodurajad ka edukad. 6-9. klasside pendelteatejooksus võideti esimene koht, 1-5. klasside maastikteatejooksus teine koht ja 10-12. klasside pendelteatejooksus kolmas koht. Kokkuvõtte saavutas Tõrva Gümnaasiumi võistkond suurte põhikoolide arvestuses teise koha. 4-5. klasside rahvastepalli karikavõistlustel saavutasid meie kooli tüdrukud esimese ja poisid kolmanda koha. Tüdrukute võistkond esindas Valgamaad ka lõuna piirkonna finaali võistlustel Võrus. Saavutati väga tubli teine koht, kusjuures kõik kolm esimest võistkonda lõpetasid võrdse arvu punktidega ja lõpliku paremuse määras geimide suhe.

Sõltuvalt aastast saavutavad murdmaajooksus, kergejõustikus, sisekergejõustikus maakonna meistrivõistlustelt individuaalselt auhinnahinnalisi kohti 40 - 50 meie kooli erinevat õpilast. Paljud neist on autasustatavate hulgas aasta jooksul korduvalt ja kuuluvad kooli võistkondadesse ka teistel spordialadel.

Regulaarselt on osaletud erinevates õpilasprojektides.
Maakondlikud konkursid ja võistlused:

Etlusvõistlus „Koidulauliku valgel“
Liivi etlusvõistlus Valgamaa voor
Kooliteatrite festival
KEAT (Kaitse end ja aita teist) projekt
Jõululuuletuste ja jõulujuttude lugemisvõistlus
Infootsingu võistlus Valga raamatukogus
Interaktiivne kodanikupäeva viktoriin
Interaktiivne emakeelepäeva viktoriin
Valgamaa koolinoorte kunsti- ja moeloo me konkurs „Mis maa see on...“
Haridusmess „Vali nutikalt“
Valgamaa Noortekonverents „Saan, mida tahan“, „Noored ja suhted“, „Mina võidan“
Valgamaa abiturientide ball Tõrvas, Valgas, Sangastes
Valgamaa Arenguagentuuri ja Valgamaa koolide suveniirikonkurss
Staarijäljenduskonkurss „Mini PlayBack show“

Europarlamendi simulatsioonimäng
Projektiideede konkurss „Noorte võimalused maal“

Vabariiklikud konkursid:

Etlusvõistlus „Kodulauliku valgel“ vabariiklik voor
Vabariiklik kooliteatrite festival Kohtla-Järvel, Paides, Jõgeval
I.S.E mäng 7. – 8.klasside õpilastele
Koolinoorte mälumängu finaali Viimsis
Joonistamise võistlus „Minu lemmikauto“
Stokkeri meistrivõistlus „Ehita tulevikuauto“
Automudelikonkurss „Ehita hüppav monster truck“
Eesti Rahva Muuseumi võistujoonistamine
Presidendi joonistuskonkurss Meie Eesti head asjad“
Saksa Keele Õpetajate Seltsi videokonkurss
Arvutijoonistuste konkurss „Eesti – mereriik“
Informaatikaviktoriin „Kobras“
RMK vabariiklik metsaviktoriin
Noorteprojekt „League of Young Voters“
„101 last Toompeale“
Noortekonverents „Lahe koolipäev“
Eesti Õpilasesinduste Liidu üldkoosolekud

Rahvusvahelised projektid:

Sõprusfestivalid Priekule (Läti), Gdovi (Venemaa), Salantai (Leedu) koolidega. Festivalid toimuvad alates 1966. aastast.

Yfu õpilasvahetusprojekti osalemine

UNICEFi rahvusvahelises heategevuslikus noorteprojekti „Väike heategu“ osalemine

Koolis on tagatud meditsiiniline teenindus tööpäevaringselt kooli meditsiiniõe poolt. Üks kord nädalas on koolis kohal kooliarst. Toimub aktiivne aastaringne sportlik tegevus ja üritusi tervislike eluviiside propageerimiseks, näiteks spordivõistlustel osalemine.

Igal aastal viiakse kõikides klassides läbi esmaabi õpetus (teoreetiline kui ka praktiline). Elustamine mannekeenil. Loengud seksuaalkasvatusest, suguhaigustest, nakkushaigustest, tervislikust toitumisest ja liikumisest. Vaatame filme, õpilased on teinud seinalehti tervislikest eluviisidest. Toimuvad loengud uimastite ja suitsetamise kahjulikkusest. Koostöö toimub kooliõe, tervisekasvatuse ja perekonna õpetuse õpetajaga.

Koolis on läbi viidud kokku 3 rahulolu-uurimust. Kolmanda rahulolu-uurimuse viisime läbi 2012/13 õppeaastal. Esmakordselt kasutasime põhikooli-gümnaasiumiastme ja lapsevanemate arvamuste teadasaamiseks internetipõhist küsimustikku. Algklassiõpilased täitsid küsimustiku endiselt paberil. Seoses elektroonilise küsimustikuga ei koostatud õpilastest ja lapsevanematest valimit, vaid võimaluse vastata said kõik soovijad.

Algklassiõpilasi osales uurimuses 66, välja jätsime 1. klassi ja 4. klassi liikus põhikooli-gümnaasiumiastme gruppi. Algklassiõpilastest meeldib koolis käia kõigile vastajatele, samuti olid kõik rahul oma klassijuhataja ja koolimajaga. Koolis tunneb end turvaliselt 98,5% vastanutest, võrreldes eelmiste uurimustega on siin näha tõsist paranemist. Siiski märkis 67%

õpilastest, et neid on mõnikord kiusatud.

Põhikooli- ja gümnaasiumiastmes täitis küsimustiku 129 õpilast. 72% on rahul õpetamise tasemega, 82% vastanutest hindas suhteid õpetajatega heaks. 80% õpilastest peab meie kooli turvaliseks. 86% vastanutest on nõus väitega, et Tõrva Gümnaasiumis tunnustatakse õpilaste saavutusi, 76% märkis, et nende vanemad on teadlikud koolis toimuvast. 92% õpilastest arvab, et õpetajad tunnevad oma ainet hästi, 80% arvates on meie õpetajad abivalmid.

Kuigi 80% peab kooli turvaliseks, on 43% vastanutest siiski kogenud kiusamist. Kiusamisele vahele astuda julgevad endiselt umbes pooled vastanutest.

Lapsevanemaid osales küsitluses 57. Võrreldes varasemate aastatega on lapsevanemate osalemisaktiivsus tublisti langenud. Põhjuseks võib siinkohal olla uurimuse läbiviimise uus vorm – varasemalt saatsime küsimustikud paber kandjal lapsega koju, kuid nüüd vastasid lapsevanemad küsimustikule internetis. Lingid küsimustiku juurde olid nii e-koolis kui ka kooli kodulehel. Kes neid kanaleid ei kasuta, nendel jäigi uurimuses osalemata. Samas oleme rõhutanud e-kooli olulisust informatsiooni vahetamisel ning kõigil lapsevanematel on võimalus endale e-kooli kasutaja luua.

Õppetöö kvaliteediga on rahul 86% lapsevanematest, õppetingimustega 95%, õpetajatega 81%. 84% hindas info liikumise kooli ja kodu vahel heaks või väga heaks. Turvalisusega on rahul 79% lapsevanematest.

Esmakordselt küsisime lapsevanemate arvamust kooli tugisüsteemide kohta. Kõige rohkem ollakse rahul kooli medõega (84%), järgnes sotsiaalpedagoog (65%), koolipsühholoog (46%), õpiabi (35%), logopeed (32%). Tugisüsteemide kategoorias oli palju „ei tea“ vastuseid, sest teenuse kvaliteeti on raske hinnata juhul, kui seda kasutatud ei ole.

e-kooli paroolid on olemas 93% lapsevanematest, iga päev külastab e-kooli 63% vastanutest. Üldiselt hinnatakse lapsevanemate poolt Tõrva Gümnaasiumi väga positiivselt, rohkem võiks lapsevanemate arvates olla huvialaringe ja uuendamist vajaks kooli koduleht (koduleht uuendati 2014. a veebruaris)

Järgmine rahulolu-uuring on planeeritud 2015/16 õppeaastale.

Valdkonna probleemid

- Erivajadustega õpilaste hulga suurenemine.
- Tugispetsialistide rahastamine kohaliku omavalitsuse poolt, puudub riigipoolne toetus, KOVi finantsiline võimekus väiksem.
- Vähesed ajalised ja finantsilised võimalused andekate laste täiendavaks arendamiseks.
- Ei kasutata piisavalt väga häid tingimusi nii siseruumides kui ka välitingimustes sportimiseks.
- Laste koolieelne kasvatus ja sotsiaalsete oskuste arendamine järjest kehvemal järjel.

Parendusvõimalused

- Õppekirjanduse ja põhikirjanduse kogu täiendamine.
- Hariduslike erivajadustega õpilastele suurema tähelepanu pööramine.
- Erivajadustega õpilastele õppevara soetamine.
- Õppevahendite kaasajastamine.
- Koolikohustuse täitmise üle arvestuse pidamine, analüüsimine.
- Õpilaste väärtushinnangute ja käitumisharjumuste kujundamine.
- Õpilaste pidev motiveerimine saavutamaks paremaid tulemusi.
- Iseseisva töö harjumuse kujundamine õpilastes.
- Põhiainete valikkursustele suurema rõhu pööramine.

- Tugispetsialistide osaline või täielik rahastamine riigi poolt.
- Õuesõppe võimaluste parandamine väliklasside rajamise teel.
- Keskkonnahariduse arendamine, keskkonnaalase õppetegevuse arendamine ja toetamine.
- Põhi- ja valikainete ainepunktide kogumise võimalus huvitegevuses osalemisel (lauluõpetuses kontserdil osalemine, Tõrva Raadio projektis osalemine, kunstiõpetuses Tõrva Kunstistuudio tööst osavõtmisel jne)

5. Tegevuskava aastateks 2015-2018

Strateegiline juhtimine

Tegevused	Elluviimise aeg				Vastutajad/elluviijad
	2015	2016	2017	2018	
Personali teavitamine hoolekogu tegevusest	x	x	x	x	direktor
Arengukava läbivaatamine ja täpsustamine	x	x	x	x	direktor
Sidusgruppide rahuloluuuringute läbiviimine	x		x		psühholoog
Üldtööplaani koostamine, kinnitamine ja avaldamine kooli kodulehel	x	x	x	x	direktor, õppealajuhataja
Kooli õppe- ja kasvatustöö tulemuste analüüs ja aasta töö aruanne	x	x	x	x	direktor, õppealajuhataja
Kontroll materiaalse väärtuste üle	x	x	x	x	majandusjuhataja
Kooli dokumentatsiooni uuendamine	x	x	x	x	direktsioon
Kooli maine tõstmine. Aktiivne mainekujunduse ja teavitusalane tegevus.	x	x	x	x	direktsioon
Sisehindamise andmete kogumine ja sisehindamise läbiviimine			x		direktsioon
Tugisüsteemide arendamine laste arengu toetamiseks	x	x	x	x	HEV komisjon
Kriisisituatsioonides tegutsemise plaanide täiustamine ja evakuatsiooniplaanid igasse klassiruumi.	x				direktor
Õppuste läbiviimine tulekahju- ja kriisisituatsioonide korral tegutsemise harjutamiseks.					direktsioon
Koostöö teiste KOV-ga piirkonna keskse haridusasutuse arendamisel.	x	x	x	x	direktsioon, LV, volikogu

Personalijuhtimine

Tegevused	Elluviimise aeg				Vastutajad/elluviijad
	2015	2016	2017	2018	
Personali osalemine kooli põhitegevusi mõjutavate otsuste tegemisel (meeskonnatöö).	x	x	x	x	direktor, õppealajuhataja
Töötajatele sisekoolituste korraldamine	x	x	x	x	direktor, õppealajuhataja
Koostöö koolipidajaga puuduva palgaraha leidmisel	x	x	x	x	direktor, LV, volikogu
Personali vaheline teadmiste ja kogemuste vahetus, nt osalemine projektides, töörühmades, õppematerjali koostamine ja avalikustamine, koolitustel saadud teadmiste süsteemne jagamine kolleegidega.	x	x	x	x	õppealajuhataja
Õpetajate enesehindamise läbiviimine ja analüüsimine	x	x	x	x	direktor, õppealajuhataja
Kooli töötajate jätkuv IKT alane täienduskoolitus- riistvara kasutuskoolitus, andmeturve	x	x	x	x	infojuht
Mittepedagoogilise personali suurem kaasamine kooli arendustegevusse.	x	x	x	x	direktor
Õpetajate ja koolipersonali tunnustamine	x	x	x	x	direktor
Aktiivsem osalemine rahvusvahelistes projektides.	x	x	x	x	direktor, LV

Koostöö huvigruppidega

Tegevused	Elluviimise aeg				Vastutajad/elluviijad
	2015	2016	2017	2018	
Hoolekogu tegevuse aktiveerimine	x	x	x	x	hoolekogu, direktor
Lastevanemate suurem kaasamine õppeasutuste arendustegevusse.	x	x	x	x	direktor, hoolekogu

Õpilasesinduse aktiveerimine osalemaks õppe- ja kasvatustöö korraldust puudutavate küsimuste lahendamisel	x	x	x	x	huvijuht
Lastevanemate üldkoosolekute korraldamine	x	x	x	x	direktor
Koostöö parendamine Politsei ja Päästeametiga	x	x	x	x	sotsiaalpedagoog
E-kooli korrektne ja õigeaegne täitmine	x	x	x	x	õppealajuhataja
Õpilaste ja lastevanemate tunnustamine	x	x	x	x	direktor
Sidusgruppide rahulolu-uuringu läbiviimine	x		x		psühholoog
Lastevanematele IT alase toe ja koolituse pakkumine	x	x	x	x	infojuht

Ressursside juhtimine

Tegevused	Elluviimise aeg				Vastutajad/elluviijad
	2015	2016	2017	2018	
Plaani koostamine, mille järgi uuendada kooli praegust riist- ja tarkvara	x				infojuht
B-maja psühholoogi kabineti remont	x				direktor
Puiestee tänava rekonstrueerimine ja koos sellega liikluskorralduse ja liikumisskeemide turvalisemaks muutmine	x	x	x	x	direktor, LV, volikogu
Igale põhikohaga õpetajale sülearvuti muretsemine, mis võimaldaks õpetajal valmistada paremini ette tunde ja vahetada ka informatsiooni e-kooliga	x	x	x	x	direktor
Täiendavate kaamerate paigaldamine garderoobidesse ja väliskaamerate kaetuse parandamine kaasaegsemate kaamerate rakendamise ja kaamerate ümberpaigutamise teel	x	x			direktor, LV, volikogu,
Elanikkonnale IT alase toe ja koolituse pakkumine	x	x	x	x	arvutiõpetajad, infojuht
AB-maja jätkuv rekonstrueerimine, soojuskadude vähendamine, majade soojustamine	x	x	x	x	direktor, LV, volikogu
IT-vahendite kaasajastamine, välisühenduse kiiruse tõstmine	x	x	x	x	infojuht
WIFI leviala loomine kooli territooriumi erinevates osades	x	x			Infojuht, direktor
Kooli aula infotehnoloogilise ja helitehnilise lahenduse väljaarendamine	x	x			direktor, LV, volikogu

Õppekirjanduse ja põhikirjanduse kogu pidev täiendamine	x	x	x	x	raamatukoguhoidja
Õppevahendite kaasajastamine	x	x	x	x	direktor
Tõrva Gümnaasiumi staadioni rekonstrueerimine	x	x	x	x	direktor, LV, volikogu
Ujula ja õpilaskodu rajamine Tõrva Gümnaasiumi juurde	x	x	x	x	direktor, LV, volikogu
Katlamaja ja AB-majade vahelise soojatrassi väljavahetamine	x	x			direktor, LV, volikogu
Õuesõppe võimaluste parandamine väliklasside rajamise teel	x	x	x	x	direktor
Tõrva Gümnaasiumi pargi jätkuv hooldamine väljaarendamine ja rekonstrueerimine	x	x	x	x	direktor, LV, volikogu
Tõrva Gümnaasiumi 100. aastapäeva tähistamine.			x		kool, LV, volikogu
AB- maja elektrikilpide kaasajastamine	x	x			direktor
Mänguväljakute rajamine ja kaasajastamine	x	x	x	x	direktor

Õppe- ja kasvatusprotsess

Tegevused	Elluviimise aeg				Vastutajad/elluviijad
	2015	2016	2017	2018	
Koolikohustuse arvestuse pidamine, analüüsimine	x	x	x	x	klassijuhataja sotsiaalpedagoog
Õpilaste väärtushinnangute ja käitumisharjumuste kujundamine	x	x	x	x	õpetajad, klassijuhatajad
Õpilaste motiveerimine saavutamaks paremaid tulemusi	x	x	x	x	õpetajad, klassijuhatajad
Iseseisva töö harjumuse kujundamine õpilastes	x	x	x	x	õpetajad
Huvigruppide (lastevanemate, hoolekogu) kaasamine õppekava arendustöösse	x	x	x	x	õppealajuhataja
Erivajadustega õpilastele õppevara muretsemine	x	x	x	x	raamatukoguhoidja
Kooli kodulehekülje operatiivsem uuendamine ja ülesannete ning vastutuse jagamine	x	x	x	x	infojuht

Infotehnoloogia ja interneti võimaluste kasutamine õppeainete õpetamise käigus	x	x	x	x	aineõpetajad, infojuht
Õppekava täiendamine ja muutmine – gümnaasiumiosas rõhk põhiõppeainetel ja akadeemilisel õppel	x	x	x	x	õppealajuhataja
Keskkonnahariduse ja keskkonnaalase õppetegevuse arendamine ja toetamine	x	x	x	x	projektijuht, direktor
Tunnijaotusplaani täiendamine vajadusel	x	x	x	x	õppealajuhataja
Paber kandjal töövihikute otstarbekuse uurimine	x	x	x		õppealajuhataja
Õpilaste eneseväljendus- ja suhtlemisoskuse arendamine	x	x	x	x	õpetajad
Koduste ülesannete otstarbekuse ja mahu uuringu läbiviimine		x	x		psühholoog
Hindamispõhimõtete kirjeldamine	x				õppealajuhataja
Aineseptsioonide töö tõhustamine	x	x	x		õppealajuhataja
Probleemsituatsiooni lahendamise kava väljatöötamine	x	x			õppealajuhataja
Karjäärinõustamise tõhustamine	x	x	x	x	karjäärikoordinaator
Tugisüsteemide rakendamine (IÕK, LÕK-õpilased) ja rakendamiseks vajaliku personali töölevõtmine ja palgavahenditega kindlustamine	x	x	x	x	direktor, LV, volikogu
KOV-i eelarvest palkasaavate pedagoogide palgatingimuste parendamine	x	x	x	x	direktor, LV, volikogu
Parimate õppurite ja ainetundjate tunnustamine.	x	x	x	x	direktsioon